Telefonas: LACKAWANNA 5520

„Tėvynė" Savaitinis Laikraštis
Leidžiama kas Pėtnyčia
Susivienijimo Lietuvių Amerikoje
PRENUMERATA METAMS:
Suvienytose Valstijose $1.50
Kitose Viešpatystėse $2.00
„TĖVYNĖ"
307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

TĖVYNĖ

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS.

The Lithuanian Weekly „Tėvynė"
Published every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
P. Jurgeliutė, Sec'y & Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States $1.50
To Foreign Countries $2.00
„TĖVYNĖ",
307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

MINNESOTA HISTORICAL SOCIETY

No. 13 Section 1103, Act of October 3, 1917, Autorized on June 27, 1918. Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in

New York, N. Y., Kovo (March) 27, 1925.

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, under the Act of March 3, 1875

Vol. XVI

Lenkai Puolė Lietuvos Sargybą

Baisi Vėsula Užmušė Arti 1,000 Žmonių

Žuvo Kasykloje 34 Darbininkai

LENKAI PUOLĖ LIETUVOS SARGYBĄ.

Lietuvos Legacijos Paryžiuje gautomis žiniomis, kovo 16 d. lenkų sienos sargyba puolė lietuvių sienos sargybą netoli Širvintų. Lenkai grumojo užimti tą apygardą ginklo jėga, jei lietuviai nepasitrauksią iš jos iki kovo 17 d. 3 valandos po pietų.

Lietuvių pranešimas sako, kad Lietuvos valdžia apeliavus į Tautų Sąjungą prašydama, kad ji darytų intervencijos — sustabdytų lenkų puolimus ir reikalautų paleisti tris Lietuvos kareivius, kuriuos lenkai paėmė nelaisvėn.

Lietuvos legacijos gautas pranešimas sako, kad lenkų sargybos burys, susidedąs iš kareivių raitelių ir dešimties kulkosvaidžių, staiga, visai netikėtai, puolė lietuvių sargybą ir privertė ją trauktis. Lietuviams, padarius kontr-ataką, lenkai buvo atmušti, bet tris lietuvių kareivius lenkai paėmė nelaisvėn. Atmušę lenkus lietuviai vėl užėmė senasias savo pozicijas.

Legacija tvirtina, kad lietuviai niekados nėra peržengę sienos lenkų pusėn. Širvintų apygardos komendantui Lietuvos valdžia davė instrukcijų įspėti lenkus, kad kraštas bus ginklu ginamas.

Taipgi Paryžiaus žinios kovo 19 d. pranešė, kad Lietuvos legacija Paryžiuje skelbia, kad del įvykusios kovo 16 dieną ties Širvintais kovos tarp Lenkų ir Lietuvos pasienio sargybų, Varšava pasiuntė Lietuvos valdžiai ultimatumą, reikalaudama, kad Lietuva ištrauktų iš pasienio savo sargybos kariuomenę.

Vienok kovo 20 d. Ženevos žinios paskelbė, kad Lietuvos su Lenkais ginčas del sienos tapo išlygintas. Lietuvos užsienių reikalų ministeris pranešė Tautų Sąjungai, kad lenkai paleidę nelaisvius, kuriuos jie buvo paėmę laike įvykusio sienoj susirėmimo tarp lietuvių ir lenkų sargybų, ir kad tasai incidentas esąs „laimingai baigtas."

Ginčui išlyginti, sako, prisidėjęs savo gerais norais Tautų Sąjungos Tarybos pirmininkas Austen Chamberlain'as, Britų užsienių reikalų ministeris, ir Francijos premieras Herriot'as, kuris, lenkų užsienių ministeriui Skrzynskiui viešint Paryžiuj, davęs jam patarimų stengtis, kiek galint, del taikos išlaikymo.

BAISI VĖSULA IŠTIKO PENKIAS VALSTIJAS.

Kovo 18 d. po pietų ištiko baisiausia vėsula, kokia kada buvo palietus šį kraštą, kuri palietė net penkių valstijų dalis — Illinois, Indiana, Missouri, Kentucky ir Tennessee. Pilnų žinių dar nėra, tačiau ši baisiausia nelaimė — vėsula turnado savo kely sėjo mirtį ir išnaikinimą. Jau nekalbant apie milžiniškus medžiaginius nuostolius, iki kovo 22 d. surasta 809 žuvusieji žmonės ir arti 3,000 sužeistų. Apie 15,000 žmonių pasiliko be namų ir pastogės.

Daugiausiai nukentėjo Illinois valstijos pietų dalis. Viename tik Murphysboro mieste suskaityta 191 žuvusių ir 700 sužeistų žmonių. Lietuvių gerokai apgyventa kolonija West Frankford, Ill., miestelis beveik visiškai sunaikintas su 122 žuvusių ir 590 sužeistų. Parish ir Gorham miesteliai beveik visiškai vėsulos nušluoti ir apie 135 užmušti žmonės. De Soto miestely vėsula nunešė mokyklą, kurioj tuo metu buvo 250 mokinių, kurių tik keli išliko, o visi kiti užmušti arba sužeisti. Šio miestelio žuvusiųjų skaitlius siekia apie 70.

Sulig valstijų aukos užmuštais ir sužeistais žmonėmis yra sekamai: Illinois — 640 užmuštų ir 2,110 sužeistų; Indiana — 103 užmuštų ir 515 sužeistų; Tennessee — 34 užmuštų ir 50 sužeistų; Kentucky — 18 užmuštų ir 131 sužeistų; Missouri — 14 užmuštų ir 110 sužeistų. Kartu — 809 užmuštų ir 2,916 sužeistų. Bet šitos aukų skaitlinės dar nėra galutinos — jos dar gali žymiai padidėti.

Vėsula buvo taip smarki, kad kai kur lavonai buvo nunešti už mylios. De Soto miestelio kai kurių sugriautų namų laužai rasta Duquoine, penkiolika mylių tolumo. Didžiausio sunaikinimo tornadas padarė ten, kur jis siautė trumpiausiai, nedaugiau kaip penkias minutes. Audros įpėdin kilo gaisrai, kurie nelaimę dar baisesnę darė. Nelaimės ištiktos vietos beveik visos yra minkštosios anglies kasyklų srity. Tornado praeita juosta siekia apie 200 mylių.

Atsitikus tokiai baisiai nelaimei, tuojaus imtasi organizuoti visokia nukentėjusiems pagalba. Pasiųsta iš Chicagos ir kitų miestų traukiniai su gydytojais, slaugėmis, vaistais, rubais, maistu ir tt. Prezidentas Coolidge, kuris yra Amerikos Raudonojo Kryžiaus pirmininku, paragino šią organizaciją teikti visokios pagalbos nelaimės ištiktoms aukoms. Vėsulos paliestų valstijų ir net tolimesnių valstijų ir miestų valdžios, taipgi visuomenės organizacijos deda visų pastangų teikimui visokiariopos pagalbos šios nelaimės ištiktoms vietoms. Tik vienas Chicagos miestas iki šiol suteikė viršaus miliono dolerių medžiaginės pagalbos.

Taipgi ir kitos valstybės per prezidentą Coolidge prisiuntė savo užuojautos jausmą nelaimės ištiktoms aukoms. Iki šiol užuojautą pareiškė Japonija, Norvegija, Anglija ir Vokietija.

Butų labai pageidautinu dalyku, kad „Tėvynės" skaitytojai praneštų kiek šioje nelaimėje žuvo arba kitaip nukentėjo lietuvių. Todel prašome SLA. darbuotojų painformuoti savo organą šiuo svarbiu reikalu ant kiek tatai yra galima padaryti.

ŽUVO KASYKLOJE 34 DARBININKAI.

Kovo 18 d. įvyko baisi dujų eksplozija Bethlehem Mines korporacijos kasykloje No. 41 trys mylios į vakarus nuo Fairmont, W. Va., miesto. Ši eksplozija buvo tokia smarki, kad išdraskė kasyklas ir užvertė joje 34 darbininkus, kurie beabejonės visi yra žuvę. Eksplozija įvyko apie 9:30 val. vakare ir sugriovė visus triobėsius apie kasyklas, taipgi gruvėsiais užvertė nusileidžiamąjį į sasyklas šaftą (šulinį). Nors buvo dedamos visos pastangos kuogreičiausiai prisigriebti prie užgriutų darbininkų, bet tik kovo 21 d. ryte išimta 9 žmonių lavonai ir taipgi dujos smarkiai apsvaikino 24 gelbėtojus, kurie vienok lengvai atgaivinta išėmus juos laukan.

LENKAI GAVO PER NOSĮ.

Anglų spauda paskelbė lenkams prielankią žinią, kad Lenkijos atstovas Ženevoj apskundė Lietuvos valdžią del nežmoniško elgėsio su tautinėmis mažumomis, kurioms ir lenkai priklauso ir esą visi Tautų Sąjungos Tarybos delegatai palaikę lenkų pusę. Vienok dabar Lietuvos Pasiuntinybė Vašingtone praneša sekamą oficialį pareiškimą:

Kaunas, kovo 20 d. — Tautų Sąjungos Taryba, išklausiusi kovo mėn. 14 d. Lietuvos Atstovo paaiškinimų del lenkų mažumos skundų, priėmė rezoliuciją, kurioj dėkojama Lietuvos Vyriausybei už smulkiai suteiktas žinias, pavesdama supažindinti reporterius su pristatyta medžiaga, ir kurioj nutariama patogiu laiku painformuoti Tarybos narius del iškelto klausimo. Tuomi skaitosi užbaigta byla. — *Elta.*

NAUJI ŽEMĖS DREBĖJIMAI.

Kovo 18 d. buvo jaučiamas smarkus žemės drebėjimas Anglijoj šiauriniu pakraščiu Jersey salos ir Kanalo salose. Apie nuostolius nepranešama.

Kovo 19 d. smarkus žemės drebėjimas ir po to kilę gaisrai visiškai sunaikino Talifu miestą, Kinijoj, kuris turėjo apie 100,000 gyventojų. Apie žuvusius žmones nepranešama.

Kovo 21 d. Quebeck mieste ir kitose Kanados vietose buvo jaučiamas gana smarkus žemės drebėjimas, kad net namai žymiai judėjo ir išgąsdinti žmonės išbėgiojo iš namų.

SENATAS PERGALĖJO PREZIDENTĄ.

Net dviem atvėjais Jung. Valst. senatui atmetus prezidento nominuotąjį į Vyriausio Valstybės Gynėjo urėda p. Warren, pagaliau prezidentas Coolidge nusileido ir pridavė senatui naują kandidatą — John G. Sargent iš Ludlow, Vt. Naująjį kandidatą senatas umai užgyrė be jokio svarstymo ir kuomet p. Sargent jau prisaikintas į urėdą, tik tuomet sužinota, kad jis yra priešas pastarųjų keturių konstitucijos pataisų, taigi netik prohibicijos įstatymo, bet net ir moterų balsavimo teisių. Senatas užbaigė savo specialę sesiją kovo 18 d.

NAUJAS SKANDALAS VAŠINGTONE.

„New York American" dienraštis paskelbia naują skandalą Vašingtono valdonų sferose, kuris yra daug didesniu ir svarbesniu, negu garsusis aliejaus skandalas. Esą susekta, kad išleista 433 milionai dolerių iš valstybės iždo militariam oro laivynui steigti, o tuo tarpu valdžios nuosavybėje esamų ir galimų naudoti orlaivių yra tik vieno miliono dolerių vertės. Vadinasi, 432 mil. dol. išleista nežinia kam ir minėtas laikraštis šitą skandalą vadina stačiai begėdiška vagyste valstybės iždo.

ĮVAIRIOS ŽINUTĖS.

Japonijos sostinėj Tokio kilo didelis gaisras, kuris sunaikino viršaus 2,600 namų ir apie 12,000 žmonių liko be pastogės.

— Palm Beach, Fla., kilo gaisras, kuris sunaikino Breakers viešbutį, skaitomą didžiausiu mediniu namu pasaulyje. Taipgi sudegė kitas viešbutis ir keliolika mažesnių namų. Gaisro nuostoliai siekia $2,500,000.

— Prancijos parlamente kilo net muštynių, kuomet kilo klausimas delei premierio Herrioto nusistatymo santykiuose su Vatikanu. Vienok premierio nusistatymas užgirta ir tuo pačiu kartu pareikšta valdžiai pasitikėjimas.

— Netoli New Orleans, La., susidurė du traukiniai ir šioje katastrofoje žuvo 13 ypatų, 5 sunkiai sužeistos ir keliolika sužeista lengviau.

— Berlyno žinios skeibia, kad buk pati Rusijos spauda pripažįsta, kad šiuo kartu pietinėje Rusijoje badauja apie 750,000 kudikių.

— Po sunkios operacijos pasimirė žymus Angiijos diplomatas ir konservatorių vadas lordas Curzon. Velionis dalyvavo valstybiniam gyvenime per 40 metų.

— Švedijoj paskelbtas visuotinas lokautas, kuris išmetė iš darbo apie 130,000 darbininkų. Darbdaviai atmetė valdžios pasiulytą planą susitaikymui su darbininkais.

Iš Lietuvos Laikraščiu

KLAIPĖDOS UOSTO TARYBA.

Tautų Sąjungos susisiekimo ir tranzito komisijos pirmininkas Baldwin oficialiai praneša Lietuvos vyriausybei, kad Klaipėdos uosto Tarybos nariu jis nuo savęs paskyrė *p. Yngvar Kjelstrup* norvegą Osto (Christinijos) uosto tarybos pirmininką, kurs išvažiuos Klaipėdon kovo 15 dieną. Tuo budu Klaipėdos uosto Taryba, galima skaityti galutinai sudaryta. Iš Lietuvos vyriausybės pusės yra paskirtas p. *T. Naruševičius* ir iš Klaipėdos Direktorijos p. *Borchertas.*

LIETUVOS GYVENTOJŲ UŽSIĖMIMAS.

Statistikos biuras jau yra apdirbęs medžiagą apie Lietuvos savistovių gyventojų suskirstymą tautybėmis. Iš tų davinių matyti, kad 100 žmonių, dirbančių žemės uky, tenka 91% lietuvių, 3% lenkų, 2% rusų, 1% žydų, 1% vokiečių, 1% latvių ir 1% kitų tautybių, ir 100 žmonių dirbančių prekybos srity,— 77% žydų, 17% lietuvių, 2% vokiečių, 1% lenkų, 1% rusų ir 2% kitų tautybių.

Lenkai Susitarė su Popiežium del Vilniaus

Prieš keletą mėnesių mūsų valdžia buvo subruzdusi del bažnyčios reikalų sutvarkymo Lietuvoje ir pradėjo šiuo reikalu derybas su popiežium. Mat, taip kaip dabar yra, tai dažnai negali atskirti, kur čia bažnyčios, o kur valstybės reikalas. Kunigai sako vienaip, o svietiškiai kitaip, iš to išeina ginčai ir varžymasis del valdžios, todel musų kunigai ir sumanė, jog reikia, kad valdžia susitartų su popiežium kol toje valdžioje yra jų žmonės, nes valdžiai pasikeitus naujoji valdžia ir be sutarties su popiežium galėtų juos sutvarkyti arba galėtų padaryti mažiau naudingą jiems sutartį.

Didžiausia kliutis susitarti buvo ta, kad lenkai turi užgriebę musų Vilnių, o susitariant su popiežium reikia sutartyje parašyti ar Vilniaus dvasiškija bus priskaityta prie Lietuvos ar prie Lenkijos. Daug kas tikėjosi, kad popiežius bus teisingesnis už didžiąsias valstybes ir pripažins, kad Vilniaus vyskupija yra Lietuvos dalis, o Vilniaus dvasiškija priklausys prie Lietuvos dvasiškijos. Bet pasirodė kitaip. Lenkai ką tik pasirašė sutartį su popiežium, vadinamąjį konkordatą, kurioje aiškiai pasakyta, kad Vilniaus dvasiškija priklausys prie Lenkų dvasiškijos. Kur tu čia dabar žmogus teisybės ieškosi, jeigu ir pats popiežius laiko teisingu tą, kas turi jėgos. Ta sutartimi su lenkais popiežius ne tik pripažino Vilnių Lenkijai, bet davė Lenkų valdžiai galę išvaikyti Vilniaus srityje visus tuos klebonus lietuvius, kurie nepatiks Lenkų valdžiai. Sutartis nustato, kad kiekvienas klebonas, kuris pasirodys neištikimas Lenkų valdžiai, turės buti pašalintas nuo klebonavimo per tris mėnesius nuo pareikalavimo dienos. Tokiu budu sunkioje kovoje del Vilniaus lietuviams teko pakelti dar vienas smugis, dar vienas nusivilimas ir be to iš tos pusės, iš kurios, rodos, mažiausiai to reikėtų tikėtis. *X. Y.*

(„Ukininko Balsas")

Anglų Spaudoje apie Įvykius Kaune

Visi didieji Londono dienraščiai, 12 d. kovo m., paskelbė žinią apie lietuvių protestus del lenkų konkordato su Vatikanu.

„The Times" davė tai žiniai daugiausia vietos, patalpinęs savo korespondento iš Rygos telegrafinį pranešimą. Korespondentas praneša sužinojęs iš Kauno, kad, kaipo pasekmė gyventojų protesto prieš nesenai sudarytą tarp Lenkijos ir Vatikano Konkordato, kurs, kaip lietuviai mano, parodo Vatikaną sutinkant su lenkų pretenzijomis prie Vilniaus, nes Vilniaus sritis pavedama Lenkijos Rymo Katalikų bažnyčios jurisdikcijai, Lietuvos Vyriausybė pasiuntusi Vatikanui protesto notą, atšaukusi iš Vatikano Lietuvos Pasiuntinį ir pertraukusi derybas del Konkordato.

Prie to pranešimo *„The Times"* prideda dar sekantį:

„Lietuvos Pasiuntinybė (Lontone) išleido sekantį pranešimą:

„Prasidėjus Lenkijos deryboms su Vatikanu del Konkordato, Lietuva atkreipė Vatikano domę į faktą, kad tarp Lietuvos ir Lenkijos yra ginčas del Lietuvos teritorijos, lenkų okupuotos (Lietuvos sostinė Vilnius ir Vilniaus sritis, kurią Lenkija smurtu okupavo pasekmėje Želigovskio avantiuros spalių mėnesį 1920 m.), ir nurodė į tai, kad lenkų laikomos Lietuvos teritorijos negali buti pavestos Lenkijos katalikų bažnyčios jurisdikcijai, nes toksai Vatikano aktas butų lygus pateisinimui lenkų smurto prieš Lietuvą. Vatikanas betgi neatkreipė jokios domės į Lietuvos pareiškimus.

„Tiesioginės šito Lenkijos su Vatikanu Konkordato, sudaryto kaip tik ta linija, su kuria Lietuva nesutiko, pasekmės yra tokios, kad 8 d. kovo Kaune ir provincijoje buvo didelių minių mitingai protestui prieš šitokio dokumento pasirašymą pareikšti. Kaune vienas tokių mitingų priėmė rezoliuciją, reikalaujančią papildymų prie Konkordato, arba, jei to nebutų padaryta, atšaukimo Lietuvos atstovo iš Vatikano ir Vatikano atstovo iš Kauno.

„Minios, nepaisydamos policijos, prasiskverbė prie Papos Delegato Mgr. Zecchini namų; jam atsisakius išeiti, minia svaidė į namus kiaušiniais. Tik pasirodžius policijai, minia išsiskirstė."

„The Daily Telepraph" diplomatinis korespondentas specialiu straipsniu praneša apie tai redakcijos straipsnių puslapyje.

„The Morning Post" taip jau paskelbė pranešimą, antgalviu *„Lenkų-Lietuvių frakcija, Vatikanas įvelmtas."* *V. D.*

„TĖVYNĖ"

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienis

S. E. Vitaitis — Redaktorius,

307 W. 30-th St., New York City.

Visi raštai skiriami „Tėvynei" turi but siunčiami Redakcijos vardu ir turi but su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuožiuros. Netinkami spaudai smulkus raštai—korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negrąžinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

VATIKANO SMUGIS LIETUVAI.

Pastariomis dienomis įvyko labai svarbus faktas Lietuvos ir visos lietuvių tautos gyvenime. Viso pasaulio spauda pranešė, kad Vatikano politikieriai pasirašė sutartį (konkordatą) su Lenkija, ***pripažindami Lenkijai Vilnių ir net pavesdami Lenkų valdžios terorui Vilnijos lietuvius kunigus.*** Apie pačią sutartį plačiau rašoma, bendrais ruožais ją nupiešiant, šio „Tėvynės" num. pirmame puslapyje.

Vadinasi, Vatikano politikieriai eina tuo pačiu keliu, kuriuo nuėjo imperialistiniai pasaulio galiunai ir garbina vien brutalinės jėgos atsiektą plėšimą. Štai jums ir Kristaus vietininkų teisybė!

Bet, anot tos patarlės, nėra to blogo, kuriame nebutų ir gero. Šitas Vatikano politikierių žygis prieš Lietuvą galutinai demaskuoja klerikalinius Lietuvos valdonus, kurie iki šiol mulkino Lietuvos liaudį Vatikano „prielankumu" Lietuvai. Ir mus šitas įvykis nei kiek nestebina, nes mes gerai žinome Vatikano lenkišką politiką dar nuo tų laikų, kuomet pasaulinio karo pabaigoje pats katalikų bažnyčios galva — papa išleido į pasaulį atsišaukimą, reikalaudamas atsteigti „galingą Lenkiją nuo jurių iki jurių", o apie Lietuvą nei puse žodelio neprisiminė. Šitą Vatikano žygį musų klerikaliniai Romos vergai teisino tuomi, kad esą „jo šventinybei Lietuva nebuvo aiškiai žinoma". Bet kuo jie dabar pateisins Vatikano lenkišką politiką linkui Lietuvos? Juk dabar Vatikane sėdi Lietuvos valstybės atstovas ir Lietuvoje lenkišką politiką varo Vatikano atstovas p. Zecchini. Taipgi Lietuvą valdo ištikimiausi Vatikano vergai ir iki paskutinės raidės pildo Vatikano nustatytosios politikos liniją. Todel negali buti nei kalbos, kad Vatikano politikieriai dabar nežinojo, jog Vilnius yra Lietuvos sostinė ir kad jis lenkų plėšišku smurtu Lietuvai išplėštas. Butų perdaug naivu tvirtinti, kad šitų tarptautinės svarbos faktų Vatikanas nežinotų, vienok papos diplomatai užgyrė plėšikišką Varšavos militaristų žygį ir pripažino Lietuvos sostinę Vilnių Lenkijos dalimi.

Šitas reikšmingas įvykis gali atidaryti akis ir akliausiam klerikalų užuitam katalikui, kad Vatikanas yra lenkiškas linkui Lietuvos ir kad jis yra lygiu Lietuvos priešu, kaip ir Varšavos militaristai ir jų globėjai santarvė ir Tautų Sąjunga. Ir todel nenuostabu, kad Lietuvos visuomenė sujudo prieš Vatikano lenkišką politiką ir netik pareikalavo savo valdžios pertraukti ryšius su Vatikanu, bet net apmėtė kiaušiniais papos atstovą p. Zecchini. Tai yra labai reikšmingas ir sveikas apsireiškimas Lietuvos gyvenime — kuone netikėtas apsireiškimas! Tik pagalvokite, katalikiškos Lietuvos, kurią geležinia kumštimi suspaudę valdo Vatikano tarnai, visuomenė reikalauja pertraukti ryšius su Vatikanu ir net įžeidžia paties papos atstovą. Ištikrųjų puiku, kad tiek valstybingumo sąmonės parodė Lietuvos visuomenė. Matyt jau suprato ir akliausi klerikalizmo vergai, kad Vatikano politikierių imperialistiniai žygiai nieko bendra neturi su religija.

Jei šitas Lietuvos visuomenės nusistatymas bus pastovus ir ištvermingas, tai ir Lietuvos valdonai bus priversti aiškiai pasisakyti kas jiems svarbiau: ar Vatikano politikai vergauti, ar Lietuvos valstybės garbę ginti ir jos ateities sargyboje stovėti? Artima ateitis parodys kuomi užsibaigs šis reikšmingas skandalas, kurį sukėlė Vatikano politikieriai Lietuvos gyvenime.

Tuo tarpu galima pastebėti tik tiek, kad nėra pagrindo tikėtis iš Lietuvos valdonų naudingo nusistatymo Lietuvos valstybei šiuo reikšmingu įvykiu. Lietuvos nelaimei mums iki šioliai yra žinomas tik vergiškas Lietuvos klerikalinių valdonų atsidavimas Vatikano politikai. Juk šita Lenkijos sutartis su Vatikanu, kaip skelbia valdžios oficiozas „Lietuva", pasirašyta vasario 10 d. ir šitos sutarties pasirašymo negalėjo nežinoti Lietuvos valdonai. Tuo tarpu vasario 16 d. apvaikščiojant Lietuvos Nepriklausomybės Šventę, Vatikano atstovas Lietuvoje, p. Zecchini, buvo stačiai ant rankų nešiojamas ir visose iškilmėse jam buvo skiriama pati garbingiausia vieta. Šitaip garbinti lenkams tarnaujantį ir visomis lietuvių katalikų reikalus neigiantį Vatikano atstovą, kuris net diplomatinių įgaliojimų nėra įteikęs Lietuvos valdžiai, gali tik toki valdonai, kuriems valstybės garbė ir jos reikalai stovi paskutinėje vietoje. Ir todel ar gali buti nuostabu, kad Vatikanas tiek tepaiso Lietuvos reikalų ir drąsiai demonstruoja savo lenkiškus žygius prieš Lietuvos valstybę.

Gal gi Lietuvos visuomenė ir parodys savo valdonams, kad jau laikas nustoti vergaut svetimiems dievams ir pradėti rupintis pačios Lietuvos reikalais ir jos ateitimi. Ir jau labai laikas visai lietuvių tautai sutartinu ir galingu balsu sušukti: *Šalin Vatikano politika iš Lietuvos gyvenimo!*

PERŽVALGA

Klerikalų Šventasis.

Lietuvos klerikalų partijos oficiozas „Rytas" štai kokius himnus gieda kun. Purickiui:

„Pas mus Lietuvoje, įsivyravus partiniams ginčams ir opozicijos lyderių demagogiškiems darbams, nuo kurių nukenčia tauta, teko nukentėti ir d-rui Purickiui, kaipo žmogui. Mes visi, neišskiriant ir liaudininkų, gerai žinome d-ro Purickio nuopelnus. Jo dėka mes šiandien esame nepriklausomais ir Kaune musų vėliava plevėsuoja. Tą faktą patvirtins istorininkai. Apie tokį žmogų kalbant, reikėtų užmiršti partijos dalykus ir statyti jį, kaipo Lietuvai brangų asmenį, greta Basanavičiaus. Bet ne taip yra pasielgta: ne tik neįvertinti jo darbai, bet melas su šmeižtu pavartota prieš jį del to, kad jis krikščionis demokratas."

Šitokia klerikalų organo demagogija yra stačiai išniekinimu netik D-ro Basanavičiaus, kurio greta statoma tamsi kun. Purickio ypata, bet kartu yra begėdišku įžeidimu ir pačios Lietuvos nepriklausomybės — išniekinimu Lietuvos karžygių kapų, kurie slepia jaunas gyvybes tėvynės laisvės aukurui paaukotas! Pagalvokite, gerbiamieji, vieno kun. Purickio dėka šiandien Lietuva yra nepriklausoma valstybe... Ištikrųjų truksta žodžių išreiškimui pasipiktinimo tokiomis klerikalų organo pliovonėmis prieš visą tautą, prieš Lietuvos nepriklausomybę ir prieš visus lietuvių tautos pasišventusius sunus, kurie prikėlė Lietuvą iš grabo ir įvedė ją į Nepriklausomo Gyvenimo Rumą.

Kas liečiasi kun. Purickio „neteisingo" kaltinimo „del to, kad jis krikščionis demokratas", tai jau eilių eilėmis buvo įrodyta tas jo „nekaltumas". O šiame „Tėvynės" num. telpanti Vyriausiojo Tribunolo motyvai kun. Purickio išteisinimui galutinai pasako, kad kun. Purickis ir jo bendrai yra **tikrai nusikaltę šmugelio varyme** ir jie išteisinti tik įstatymų stoka remianties, amnestijos įstatymą pritaikant ir aiškinimu, kad tas šmugelis buvo varomas valstybės naudai. Bet kun. Purickio sėbrams nesvarbu nesugriaunami faktai. Jie prieš viską užsimerkia ir pliauškia nesąmones, niekina visa tai, kas kiekvieno tikro lietuvio širdžiai brangu ir šventa. Ir jei teks kun. Purickiui dar pagyventi, jei bus progos jam dar nors vienu panašiu žygiu „pasižymėti", tai be mažiausios abejonės klerikalai apšauks jį savo šventuoju.

—o—

Melagingas Gyventojų Surašinėjimas Klaipėdos Krašte.

„Kl. Žinios" praneša, kad buvęs sausio 20 d. gyventojų surašinėjimas Klaipėdos Krašte yra kraštutiniai melagingas, ypač kur eina klausimas gyventojų atžymėjimo tautiniu atžvilgiu. Tarpe kitko „Kl. Ž." pareiškia sekamai:

„...Dažniausia skaitytojais budavo mokytojai arba šiaip valdininkai, kurie paprastai su žmonėmis kitaip ir nekalbėdavo kaip tiktai vokiškai. Ir dažniausia jie budavo vokietybę pamilę ir lietuvybės nekenčią žmonės. Daugelis jų praktikuodavę taip, kad atsiliepiančius į jų vokiškus paklausimus nors ir puszodžiais vokiškai, visus užrašydavę vokiečiais.

„Šį kartą pas mus visai ypačiai neteisingai skaitymai tapo vykinami. Pasakojama, kad vienas mokytojas savo skaitymo rajone sodžiuje tiktai vieną gyventoją teužrašęs lietuvių, kitus visus tai tik tur-but bus užrašęs vokiečiais. Žmonės dažniausia ir patys nežiuri, kas skaitytojo del jų lakštelin įrašoma. Šiaip kontrolės irgi jokios nėra. Skaitytojas nei prisaikinamas, nei šiaip garbės žodį neprivalo duoti, kad teisingai ir sąžiningai skaitymus atliks, ir taipo skaitymo išdavos kaslink tautybės labai daug priklausys nuo skaitytojo sąžiningumo."

Taipgi minėtas laikraštis konstatuoja faktus, kad Berlyno sk. aurai Klaipėdos Krašte net visokiais bauginimais ir galima prievarta vertė lietuvius, žinoma mažiau susipratusius lietuvius, užsirašyti vokiečiais. Šitas vokiečių manievras yra gana svarbus tarptautinės politikos atžvilgiu ir todel Lietuvos valdonai turėtų atkreipti rimtos domės į tai. Reikalinga padaryti atatinkamas ištyrimas šito gyventojų surašinėjimo ir jei pasirodytų perdaug toli nužengta Berlyno patriotų, tai reikėtų daryti išnaujo gyventojų surašinėjimas Klaipėdos Krašte ir reikalinga šios svarbios statistikos surinkimas taip sutvarkyti, kad klastavimų daugiau neįvyktų. Tas yra svarbu ir Klaipėdos Krašto lietuviams ir pačiai Lietuvai.

—o—

Klerikalai Provokatorių Rolėje.

„Sandaroje" pranešama iš New Haven, Conn., sekama įdomybė:

„Kovo 8 d. čion turėjo įvykti p. J. Makauskio prakalbos, kurias rengė vietinė Sandaros 10 kuopa. Prieš prasidėsiant prakalboms, atėjo policijantas ir pareiškė, kad prakalbos įvykti negali, nes vietos klebonas kun. Karkauskas pranešęs policijai, jog Makauskis savo prakalbose šmeižiąs valdžią ir kurstąs žmones vienus prieš kitus.

„Vietinė kuopa, kaip pirmiau taip ir dabar, nematė reikalo iškalno pasirupinti leidimo. Todel prisėjo kreiptis prie policijos viršininko. Ten nuėjus ir parodžius Makauskui kalbėti leidimą, gautą iš Bridgeporto miesto valdžios, tai paskui leido prakalbas laikyti.

„Bet prakalbas pradėjus, vėl atėjo policijantas ir prakalbos liko pertrauktos."

Tai jau nuo senai žinomas klerikalų kovos budas: kuomet jie negali kulturingu budu atremti savo politinių oponentų argumentų, tai visuomet griebiasi provokacijos ir su policijos pagalba išardo pažangiųjų žmonių susirinkimus. Šitas atsitikimas nebepirmas ir nepaskutinis. Tai vis „krikščioniškosios doros" vaisiai!

—o—

Naujas Laikraštis.

Su sausio 30 d. Kaune pradėjo eiti naujas savaitinis laikraštis **„Ukininko Balsas"**. Pirmas numeris išėjęs 12 puslapių, vidutinio Lietuvos laikraščių formato didumo. Įžanginiam redakcijos straipsnyje pasisakoma, kad šio naujo laikraščio svarbiausiu tikslu bus rupintis ukininkų reikalais, juos jungti kruvon, kad bendromis jėgomis ginti savo reikalus. Vienok sprendžiant iš to fakto, kad šio laikraščio redaktorium-leidėju pasirašo p. R. Skipitis, taipgi bendradarbių surašas liudija, kad šis laikraštis bus greičiausiai atgaivinamos Santaros partijos organu. Prenumerata iki metų galui 12 litų, pavienis num. 40 centų. Užsieniui pusantro karto brangiau kaip Lietuvoje. Adresas: Kaunas, Miško gatvė 3.

ŽMONIŲ SVEIKATA

Šį skyrių veda Dr. Ip. B. BRONUŠAS.
3037 O'Donnell St., Baltimore, Md.

Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti stačiai skyriaus vedėjui, čionai pažymėtu antrašu.

ALKOHOLIO ĮTEKMĖ Į PROTĄ.

Visų daugiausiai vartojamų nuodų, kurie labiausiai atsiliepia į nervų sudėjimą, alkoholis užima pirmą vietą. Jei alkoholis užima tokią svarbią tarp nuodų vietą, tai tegul buva musų užduotimi truputį įsigilinti į alkoholio įtekmę ant žmonių.

Alkoholio veikmė skirtingai ir ne vienodai atsiliepia į kiekvieną žmogų. Tulos priežastįs paskatina žmogų prie girtuoklystės. Patraukimas prie vartojimo svaiginančių gėrimų tankiausiai paeina iš prigimimo arba įpročio. Įgimtą patraukimą patvirtina tyrinėjimas girtuoklių šeimynų praeities. Tokios šeimynos narys lengvai atsiduoda prie gimto patraukimo, kurs vėliaus pagimdo girtuoklystės įprotį.

Kas link priežasčių, kurios pagimdo girtuoklystės paprotį, reikia paminėti įvairias ligas, sunkų darbą ir viengungiavimą. Kartais paprantama gerti iš priežasties sielvartos, kuri paeina iš nepasisekimo darbe arba pašaukime.

Tankiai tokie nelaimingieji pradeda vartoti svaigalus paskandinimui kokios karčios atminties arba palengvinimui sunkios pasaulio naštos.

Ne retai įprantama prie girtuoklystės iš priežasties žmonių vaišingumo. Tokį svaiginančiais gėrimais pasimylėjimo įprotį vėliaus yra sunku prašalinti.

Alkoholio nuodingumas aiškiai apsireiškia po jo vartojimo; iš pradžių pajaučiama abelnas kuno sustiprinimas; širdis smarkiaus varinėja kraują po visą kuną, ypatingai smegens, kur apsireiškia užsiganėdinimas ir didesnė reikšmė. Paskui pajaučiama, ypatingai, jei daug išsigeriama, žmogaus proto nusilpnėjimas, mažai teatkreipiama atidžios į aplinkybes ir susikalbėjimas pasidaro sunkesnis, kurs laipsniškai darosi dar sunkesnis ir sunkesnis. Protavimas atbunka; susivaldymas apsisunkina; daugybė minčių apsireiškia. Pasipila galybė įvairių idėjų, rankų švaistymas ir viso kuno judėjimas. Iškalba pagerėja; žmogus pasidaro iškalbus, pasakas pasakoja; kalba apie praeitį, juokauja, eilioja ir dainas dainuoja. Jie išrodo užganėdintais, linksmais, o kartais pasidaro nuliudusiais ir verkia. Vėliaus žmogaus protas, taip sakant, aptemsta, pajautimai visai atbunka, kalba pasidaro nebesuprantama ir pagalios toks girtuoklis nebetenka sąmonės.

Iš to matoma, kad alkoholis iš pradžių paakstina žmogaus sudėjimą, o vėliaus — prislėgia. Alkoholio sustiprinančios ypatybės greitai praeina, o išsipagiriojimui reikia kelių dienų; reiškia, kad svaiginantieji gėrimai daugiau blogo, negu gero padaro.

Jau didelis laikas, kad draugija atsisakytų nuo vartojimo svaiginančių gėrimų, nes girtuoklystė veda žmoniją į prapultį.

ŠEIMYNOS DAKTARAS.

Jei norima ilgai gyventi, tai privaloma turėti vadinamą *savo šeimynos daktarą.*

Šiandien tau, lietuvi, nėra kito išėjimo, kaip turėti *savo šeimynos daktarą*, jo laikytis ir jo patarimą šventai pildyti.

Nevisi daktarai duoda arba, aiškiau pasakius, suteikia ligoniui tikrą ir teisingą patarnavimą. Jie tik tokį patarnavimą suteikia, kokį medicinos mokslas duoda. Daktaras, paprastai, teikia ligoniui sąžiningą patarnavimą, bet tik tokį kokį jis pajėgia, nedaugiau. Bet medicinos mokslas pajėgia daugiau... Ir čia musų daktaras, nebudamas šeimynos daktaru, neturi civilės drąsos pasakyti, kad yra įvairių ligų specialistų. Ir tokiame atsitikime reikia butinai pašaukti tokis daktaras pasitarimui šios ligos gydyme.

Na, kaip-gi čia išsireikšti, kaip-gi čia pasakyti. Nes kaip tik pasakoma, kad reikia kitas daktaras pasišaukti į pagalbą, tai ligonio pasitikėjimo netenkama; greta to ir piniginių nuostolių aplaikoma ir vardą prarandama, kad neišmanoma kaip apsieiti be pasitarimo.

— Na, tai tegul taip bus, kaip Dievas duos. Pagis, nepagis... Nieks nežinos. Nuo mirties neišgelbėsi. Nutylėsi ir viskas bus gerai. — Taip mano sau daktaras.

Bet kaip-gi išrodo iš ligonio atžvilgio. Jis gal butų išgijęs, jei kitas daktaras butų pašauktas į pagalbą...

Prie tokių aplinkybių atsiradęs daktaras turi nemažai keblumo ir vargo. Kartais ligonis pagija, ir, žinoma, garbė atiduodama daktarui. Ačiu jam, sakoma, išgydė mano žmoną, ar vaiką nuo mirtinos ligos. Numirė... Na, tai nuo mirties nėra daktaro. Ir vėl gerai. Nežinojo ligonio artimieji, kad jų mylimas kudikis mirė vien todel, kad daktaras, nebudamas šeimynos daktaru, neturėjo civilės drąsos pasakyti, kad jis toje ligoje nieko daugiau negalėjo padaryti, o pašaukti kitą daktarą — specialistą nedrįso.

Apšviestos šeimynos paprastai turi šeimynos daktarą. Ir jis apie sveikatą tos šeimynos rupinasi. Turėti šeimynos daktarą nereikia buti turtingam, ir biedniausioji šeimyna gali pasirinkti ir laikytis prie savo daktaro, ir mažiausiame atsitikime su savo daktaru pasitarti sveikatos reikalais.

Štai, paveikslan, neseniai mirė prezidentas Hardingas ir p-nia Hardingienė nuo skirtingų ligų. Bet niekas kitas neturėjo tiesos kito daktaro šauktis į pagalbą, kaip tik šeimynos daktaras generolas Sawyear'as. Nes tik jis vienas težinojo kokis tai, ar šiai ligai tinkamiausis specialistas daktaras butų reikalingas.

Šeimynos daktaras iš anksto žinojo, kad jis nebus paniekintas — atstumtas nuo ligonio. ***Pas mus, lietuvius, ar taip gydoma susirgusį žmogų. Ne, anaiptol ne.***

Pasitaikė šeimynoje, kad susirgo kas nors. Na, tai pirmutinį daktarą pašaukė ligonio apžiurėjimui. Nieko tai blogo nebutų, jei butinas reikalas vertė staigaus susirgimo, ar susižeidimo reikale pašaukti daktarą. Bet tankiausiai ligonis jau serga dvi ar tris dienas ir laiko buvo pamislyti ir pasirinkti tinkamą daktarą. Atėjęs daktaras, tankiai nepažįstamas, nežinomas, apžiuri ligonį, užrašo vaistų ir kriukis atliktas. Už valandos — kitos, jei ligoniui nepasidarė geriaus, tai šaukia kitą, trečią ir tt. pakol ligonis ar numiršta, ar pasveiksta. Labai ir labai retas atsitikimas, kad vienas daktaras nuo pradžios iki glo ligos butų gydęs ligonį. Žinoma, tokiame nesąmoningame gydyme ligonio, gaila ligonio ir išmestų pinigų. Iš perėjusių daktarų, gal buti, kad jie visi buvo geri ir sąžiningi daktarai, bet nei vienas iš jų neturėjo progos ligonio gydyti ir ligonis del to mirė. Jei vieno daktaro butų laikytasi, ir tik tada, kada tas daktaras patartų pašaukti į pagalbą kitą daktarą, tai ligonis butų pasveikęs ir tai mažesniais iškaščiais.

Todel šiandien prie šios baisios kompeticijos kovoje už buvį, nėra tau, lietuvi, kito išėjimo, kaip turėti savo šeimynos daktarą. Iš anksto reikia pasirinkti sau *tikrą lietuvį daktarą* ir jo laikyties, ir klausyti jo įsakymų.

Tuomet butų galima užtikrinti, kad jųs ir jusų šeimyna apturėtų tokią pagalbą, kokią tik medicinos mokslas parodo, o ne tik tiek, kiek vienas daktaras ištesėtų suteikti siunkioje ligoje.

Dr. A. L. Graičunas.

KLAIDOS ATITAISYMAS.

„Tėvynės" num. 11, sveikatos skyriuje, kur kalbama apie alkoholizmą, įsibriovė korekturos klaida penkioliktoje eilutėje nuo viršaus, vietoje „...bet *aplinkui* skilvį išklojančioji plėvė...", turėtų buti „...bet AULINKUI skilvį išklojančioji plėvė..."

Skyriaus ved.

Vėju paremtas žmogaus karakteris tankiausiai nupučia ir jo pinigus.

° * °

Nei vienas žmogus dar nepastojo didžiu sekdamas kitus.

Domas Klausutis.

Iš "Krikščioniškosios" Politikos Laktų

Vilniaus klausimas tapo iš pat pradžios ne vien lietuvių lenkų ginču, bet opiu tarptautiniu klausimu. Šį faktą patvirtino ir Anglų atstovas Robertas Cecelis savo kalba pasakyta tryliktame Tautų Sąjungos plenumo posėdy, pavadindamas Vilnių tarptautiniu skandalu, pabrieždamas, kad Vilniaus konfliktas gręsia pasaulinei taikai. Sovietų Rusai taip pat negalėjo šaltai žiurėti į lietuvių lenkų derybas vedamas Ženevoje. Delto Sovietų Rusų užsienių reikalams komisaras Čičerinas savo notoje (1921—IX—22.) Lietuvos valdžiai griežtai pabriežė, kad Ženevos derybos tarp Lietuvos ir Lenkijos atstovų, Tautų Sąjungos atstovams dalyvaujant faktinai siaurina Lietuvos nepriklausomybę. Lygiai įspėjo Lietuvą nesirišti su Lenkija per Hymanso projektą, kartu nurodęs Prancuzų vyriausybės pastangas įtraukti Pabaltės valstybes į priešingus Rusijai veiksmus, ypač turint omeny Lenkijos agresingumą prieš Rusiją. Trumpai sakant, Sovietų Rusai davė suprasti musų valdžiai, kad Hymanso projektą priėmus į šį dalyką gali įsimaišyti raudonoji armija.

Vilniaus klausimas vėl pasinėrė miglosna išklausius buv. užsienių reikalų ministerio kun. J. Purickio atsakymą St. Seime į socialdemokratų frakcijos interpeliaciją. Purickis tvirtino, kad derybų su lenkais tęsimas Lietuvai esąs naudingas, nes girdi tuo budu esą galimybės iškelti viso pasaulio akyvaizdoje teisėtus Lietuvos reikalavimus, išrodyti, kad Lietuva nesanti bet kurios valstybės (Vokietijos ir bolševikų) įtakoje ir tt. Be to jis pažymėjo, kad Lietuvos delegacijos kontr-pasiulymą į antrąjį Hymanso projektą vyriausybė esanti pakeitusi. Susipažinus su vyriausybės nusistatymu pasirodė, jog tiesa pakeista redakcija Hymanso projektui kontr-pasiulyme, bet esmėje kuone viskas palikta, kaip buvus, butent: 1) Vilniaus kraštas paliktas autonominiu vienetu su autonominiu seimu; 2) Santykiuose su Lenkija reikalinga esą buti artimiausia susirišus. Lietuvos ir Lenkijos politikos ryšiui reikalinga esą įsteigti bendras sekretoriatas, iš lenkų ir lietuvių valdininkų, tik be sprenžiamojo balso, kaipo darbo įstaiga; 3) reikalinga esą sudaryti militarinę konveniją su lenkais, kaip numatyta musų delegacijos pasiulyme; 4) ekonominiams santykiams su Lenkija taip pat reikia įsteigti sekretoriatas — darbo įstaiga, kaip ir užsienių politikai; 5) Lenkijai leidžiama naudotis Klaipėdos uostu ir tt. ir tt.

Iš to viso, kas aukščiau pasakyta gauname įspudžio, kad p. Galvanauskas derybose su lenkais elgėsi taip, kaip kun. Purickis iš anksto buvo jį instruktavęs elgtis. Žinoma kitaip juk ir buti negalėjo. Bet reikia skaudžiai apgailėti, kad Lietuvos kunigai, valdydami politikos vairą, stumia amžinon bedugnėn tautos nepriklausomybę. Ir žinoma tatai daro greičiausiai ne iš piktos valios, bet neturėdami sveikos politinės sąvokos.

Antai St. Seimo 125-me posėdy debatuose del socialdemokratų interpeliacijos delei linkimo priimti Hymanso projektą, kun. Krupavičius išvadino socialdemokratų interpeliaciją — *provokacija!* Kr. dem. visomis išgalėmis rėmė kun. Purickio vedamąją politiką. Jiems terupėjo vienas dalykas: apsaugoti savosios partijos interesus, o liaudis — ryžkis sau! Tat aiškiai matome iš 125-to St. Seimo posėdžio kr. dem. priimtos pareinamosios formulos del socialdemokratų interpeliacijos. Einant šia formula galėjai, kaip nori suprasti Hymanso projekto priėmimo klausimą. Tuo tarpu valstiečių liaudininkų frakcijos patiektoji perėjimo formula, kad ir geriausia tiko tam momentui vis delto didelėmis kr. dem. pastangomis buvo atmesta vien gal but delto, kad „nekrikščioniškųjų" rankų parašyta, ar kad Purickio politikai neužkirsti kelio.

Pakartotinai tvirtiname, kad Lietuvos delegacija aiškiai buvo linkusi priimti antrąjį Hymanso projektą. Tokį nusistatymą liaudis gavo patirti iš p. Galvanausko viešo pareiškimo, padaryto viešame liaudies susirinkime. Girdi, „jei duosime teigiamą atsaką, tai Tautų Sąjungos statutu einant, busime apginti nuo priešininko karo žygių prieš mus; tuo tarpu musų kova del teisingų reikalavimų galės eiti toliau ir ji visada bus rišama tarptautinėje plotmėje". O jei duosime neigiamą atsakymą galinti žuti musų valstybė. Panašiai yra pasakęs ir kitas delegacijos narys — p. Milašius: „Tautų Sąjungos sprendimas siuląs abiem pusėm antrąjį Hymanso projektą, priimti, kaip galutiną susitaikymo formą yra laikomas sutaikomas ir teisingas priimti abiem pusėm ir valstybių nuomone mes privalėtumem jį priimti". Antrasai Hymanso projektas Lietuvai esąs visai nebaisus. Tokios pat nuomonės buvo ir sekantis del. narys — p. Sidzikauskas. Jis taip pat primygtinai tvirtino, kad Lietuvai reikią esą eiti su Tautų Sąjunga — vadinas priimti siulomąjį Hymanso antrąjį projektą. Išeina, kad Tautų Sąjungos rekomenduotoji federacija su lenkais musų delegacijos išmanymu reikėjo butinai priimti.

Stovėdamas žmogus iš šalies ir klausydamas musų diplomatų tokių netikėtinų pareiškimų nebežinai ką ir beatsakyti. Patraukęs pečiais, visų pirma lyg junti reikalo paklausti: na, pasakykite diplomatai kokis likimas gali pasiekti jusų diplomatinę karjerą Hymanso projektą priėmus?!.. Bene reikėtų pasidėti cilinderius ir savo ložas užleisti Varšavos „diplomatams" užimti?! Antra reikia stebėtis ta drąsa daryti tokius pareiškimus neturint tam reikalui tautos įgaliavimų. Geriau žuti garbingoje kovoje, negu savo noru pasiduoti plėšrąjam priešui. Bet čia, juk ne keletos asmenų reikalas ir Hymanso projekto priėmimą rišant visų pirma *reikėjo atsiklausti tautos nusistatymo.* Neturint tautos įgaliavimų nieku budu negalima buvo rišti šio klausimo. Tai pamatinis dėsnis rišant valstybės problemą. Dėja musų diplomatai šį kartą vieni panorėjo išspręsti visų opiausią tautos klausimą — rišant Vilniaus problemą.

(Daugiau bus)

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS

AR ESI PRIRAKYTAS?

Jeigu nedarai jokio progreso, tai apsidairyk aplinkui— kas tave prirakinęs laiko ant vietos.

Laikas slenka ir visos geros progos kartu su juo eina pro šalį. Štai jau ir vėl paskutinė diena mėnesio ir trys mėnesiai šių 1925 metų jau vėl nejučiomis praslinko. Žiema baigiasi, tuojaus pavasaris ir čion pat vasara, — geriausis ir pelningiausis laikas darbui, kuomet kiti ilsis, kuomet suranda įvairius pasiteisinimus suversdami bėdą ant laiko.

Kuomet laivas sustabdomas ant jurių, tai įmetama didelis inkaras, prirakytas tvirtu retežiu, kuris įsisiurbia į jurių dugną ir laiko laivą vietoje. Taip ir su mumis atsitinka. Yra šimtai tukstančių žmonių, gyvenančių ant vietos, kurie lyg laivas inkaru prikabinti prie jurių dugno ir nemato tos jėgos, kuri juos laiko prirakinus vietoje.

„Ir akmuo ant vietos apsamanoja", sako sena patarlė. Taip, jeigu kalbėsime apie žmonių besibastymą iš vietos vieton ir nesuradimą sau atatinkamo kampelio pastoviam apsigyvenimui, kaip čigonai kad per dienų dienas kraustosi, tai ta sena patarlė bus geru prilyginimu. Bet kuomet kalbama apie žmogaus proto stagnaciją, tai tas kiekvienam yra kenksmingu, jei tampa protiškai pavergtu ir prirakintu dideliu inkaru prie gyvenimo jurių dugno.

Kas yra skaitęs Dantė's raštus, tas pamena šitokį išsireiškimą:

„Daugybės žmonių yra mirę, tik jie patys to nežino, nes jų kunai vaikščioja ant žemės, o dvasia bastosi pragare ir kenčia skausmus be pertraukos, be pasigailėjimo."

Dantė šitai pareiškė tuomet, kai jis mintimi persikėlė pragaran ir persitikrino, kada pamatė savo pažįstamą pragare beklaidžiojantį ir visą apšalusį ledais, o jo kunas tikrai dar ant žemės buvo bevaikštąs. Aš nesuprantu Dantė's, net ir daugelis mokintų vyrų nesuprato ir nesupranta jo idėjos. Kas moka mąstyti, tas padaro sau atatinkamas išvadas iš jo kelionės po pragarą. Kiekvienas gali jį kitaip suprasti; priklauso nuo to kas jo idėjų analizą daro.

Aš noriu įrodyti šiuomi ruožu, kad daugelis žmonių nevartoja savo proto, tiki pilniausiai kitiems ką jiems kas pasako, arba kitais žodžiais tariant — jų mintys stovi kaip prirakintos.

Ingles yra parašęs poemą; nepamenu žodis žodin jo poemos, tik tiek žinau, kad kiekvienas sakinys, kiekviena eilutė taip yra sudėstyta, kad kiekvienas turintis ambiciją žmogus gali tomis mintims pasinaudoti. Tai poema, kurios mintis bakstelėja kaip adata į panagę, yra budintoja apsnudusio, apsileidusio proto.

Nevien tie yra prirakinti vietoje, kurie niekuomet savo smegenų nepajudino geriems, naudingiems visuomenės darbams. Bet atrasime ir tokių, kurie prirakinti prie savo praeities reputacijos. Rasime dainininkų, kalbėtojų, rašytojų, draugijų tvėrėjų, atgyvenusių kliubų viršininkų, įvairių mirusių organizacijų kuopų viršininkų ir organizatorių. Jie kadaise buvo šiokiu ar kitokiu visuomenės darbu interesuoti. Gal vieni tam tikru pasišventimu dirbo, kiti su kitais kokiais išrokavimais, dar kiti draugų įtraukti darban. Bet dabar jie nieko gera nemato viešuose darbuose, niekas juos jau neinteresuoja; pasitraukė nuo visko, lyg po darbymečiui, tarsi jau nieko neliko veikti. Dar gal jie ir dabar šį bei tą veiktų, jei tie darbai butų dirbami taip, kaip kitados kad buvo. Bet kad kiekviena nauja diena neša su savim naujas idėjas, vyksta gyvenime nauji dalykai, tai ir dirbusieji, palikę progreso užpakalyje, stovi ant vietos su prirakintu protu, kaip su inkaru prikabinti prie nematomo juros dugno.

Ką-gi šių dienų gyvenimas paiso apie praeitį? Žmogus, kuris yra nusistatęs savo nuomonę, kad pasaulis privalo taikintis prie jo ant vietos stovinčių minčių, nieko atsiekti negali. Tokis žmogus tai tik upo žmogus, o ne intensyvis viešojo gyvenimo sekėjas.

Brolau lietuvi! Ar nusigandai, kad tavo vienmintį kitų įsitikinimų fanatikai persekioja? Gal ir tau pačiam tamsi šeimininkė įsakė apleisti kambarį, už kurį tu iškalno apmoki, tik už tai, kad paštorius tavo vardu progresyvį laikraštį atneša? Gal nepatinka tau Lietuvos žmonių nusistatymas prieš amerikiečius, neigimas musų darbų Lietuvai atliktų? Gal kas laikraščiuose išnešė kritiką tavo darbams? Gal tukstančiai kitų mažesnių ir didesnių nesmagumų tave prirakino prie tos minties, kad negali nieko atsiekti bedirbdamas?

Jei taip, tai stovėdamas ant vietos nieko nesulauksi! Ir tik paliuosavęs savo mintis nuo to inkaro ir savo darbais prisidėdamas prie dirbančiųjų, gali atsiekti ko trokšti ir kas tau pilniausiai priklauso.

TAIKOS PRADŽIA EUROPOJE

(Pagal *C. Delesle Burns,* iš anglų kalbos — *V. Dargvainis).*

(Tąsa)

Tos bažnyčios tuomet budavo naudojamos netik maldai, kaip šiandien, bet taip jau miesto gyventojų susirinkimams, pasikalbėjimams, ceremonijų procesijoms, mokymui. Jau ir šituoju laikotarpiu miesto katedra ar kaimo bažnyčia budavo visos apielinkės gyventojų susidomėjimo centru ir tvirta jungė, rišusi kruvon krikščionių pasaulį.

Paryžiuje ir jo apielinkėse atsirado žmonių, prasišalinančių nuo senovės statybos tradicijų ir pradedančių statyti bažnyčias stylium, vadinamu *gotiku.* Tai buvo praktinai imant, vienintėlis atsitikimas, kur Italija nevadovavo. Gotikas buvo labai paprastas, kaip tai matoma seniausioje Paryžiaus *Notre Dame* bažnyčios dalyje, su siaurais langais ir stačiais lankais. Paskui lankai („arches") jau buvo daromi platesni, langai buvo dekoruojami. Naujasis statybos menas palietė netik bažnyčias, bet ir šiaip visuomenės trobėsius ir net mažas auskarių rųšies dekoracijas. Ypatinga yra tai, kad daugelio manoma, jog šis statybos stylius buvo bene brangiausis ir dailiausis Viduramžių palikimas. Jis yra taip aiškios prancuzų kilmės, kad dažniausia, pasirenkant ką nors typingą iš Viduramžių, pasirenkama greičiausia iš Prancuzijos, negu iš Italijos istorijos.

Gotiko statybos stylius iš Prancuzijos prasiplatino Anglijoje, Vokietijoje ir Spanijoje. Vokietijoje užeinama tie patys gotiko keitimosi laipsniai, kai ir Prancuzijoje, bet Vokietijos gotikas buvo daugiau fantastingas ir drąsesnis už Prancuzijos arba Anglijos. Anglija irgi išmoko gotiką iš Prancuzijos. Normandijos Kunigaikštis, užsimanęs padidinti savo turtus ir galybę, netikėtai puolė Angliją ir apgyvendino čia savo šalininkus. Atėjunams pasirodė busią geriausia, jei jie viską paliks kai ir buvę, ir ačiu tam kunigaikštis su savo šalininkais liko didelė taikos atrama. Pasekmės buvo labai geros. Anglijoje atsirado naujų idėjų; šiton šalin atvyko daug naujų svetimšalių mokslo vyrų ir amatninkų. Dar dabar galima užeiti normanų įsiveržimo laikų didelių katedrų ir kitokių trobėsių liekanų. Durham'o katedra yra pavyzdys tos bendrosios civilizacijos, kokią matome Prancuzijoje. Ir čia buvo tie patys keitimosi laipsniai, — pvzd. *„Senasis Anglų"* stylius Salisbury'je buvo prancuzų išrastasis statusis lankas; dailiai „dekoruotasis" Westminster'io katedros stylius buvo Prancuzijos gotiko įtakoje. Bet didžiose Rytų Anglijos bažnyčiose užeinamas „perpendikularas" statyboje yra išimtinai anglų stylius. Tokiu tai budu vienos tautos įtaka į kitą tautą sukurė visai naują meno šaką, bet nepanaikino savybės ir originalumo.

Gotiko architektura gali buti paskaityta pavyzdžiu svetimai įtakai žmonių civilizacijoje įkainuoti. Jis buvo prancuzų išrastas, kitos tautos išmoko jo principų iš prancuzų. Prancuzai padėjo statyti kaikurias viduramžių bažnyčias Anglijoje; kitų šalių keleiviai, apsilankydami Prancuzijoje, išmoko girti naująjį stylių ir gerėtis juo. Prancuzų įtaka nereiškia prancuzų įsiviešpatavimo, — tikras menininkas, pažinęs kitur meno triumfą, nori ne tą patį pamėgdžioti, bet tverti naują, geresnį, tobulesnį. Tokiu budu Anglija, Vokietija ir Spanija, išmokusios pirmųjų meno žingsnių iš Prancuzijos, daug pasinaudojo, kad praplėtus ir patobulinus savitą — savo krašto meną.

Viduramžių architektura parodo Prancuzijos įtaką, po to, kai ji pati gavo pirmuosius akstinus iš Italijos ir iš senovės civilizacijos liekanų. Ir moksle ir mene yra tam tikros įtakos, kurių atsiradimui reikėjo daugelio tautų pasidarbavimo ir prisidėjimo. Viena didžiausiųjų buvo vienuolybė, arba monasticizmas, kuris labai žymiai jau buvo prasiplatinęs. Teisybę pasakius, sunku butų suprasti Viduramžius, nesusipažinus, vienokiu ar kitokiu atžvilgiu, su tos gadynės vienuolių ir vienuolijų dvasia. Kaikurie naujosios gadynės istorikai kalba apie juos, kaipo apie tamsunus, prietaringus ir bejėgius, ir tai gal buti delto, kad geriausieji vienuoliai paliko savęs kritiką, gi tai ir reiškia jų gaivumą. Tikrai pasakius, vienuolių ydos buvo tos pačios, kai ir kitų jų laikais gyvenusių žmonių; tokios pat buvo ir jų gerosios pusės. Teisybė, jie priėmė su tikyba ir tokius papročius, kurie yra mums svetimi. Bet jie stovėjo už nedidelių bendruomenių pasišventimą menui, mokslui ir religijai ir tai tokioje visuomenėje, kuri jau pažino komfortą, turtus ir geidulingų impulsų teikiamą pasitenkinimą. Per juos ir per vienuolijas vienos tautos geriausiosios įtakos pereidavo į kitą tautą, ir jų abatijos, dažniausia dabar griuvėsiuose, užeinamos yra visoje Europoje. Vyrai ir moterys, gyvenę jose, anot Fontanų Abatijos Yorkshire įsteigėjo šv. Bernardo, „rasdavo abatijų akmenyse ir medžiuose tai, ko negalėdavo išmokti nuo savo mokytojų". Į vietą benediktinų, kluniakų, kartuzų ir cistersų atėjo naujas tryliktame amžiuje iškilęs bruzdėjimas, kai italas šv. Pranciškus iš Assisi ir spanas Dominikas įkurė Pilkuosius Vienuolius ir Juoduosius Vienuolius. Vienuolis neidavo į dykumas, bet dirbdavo menui, mokslui ir pripažintiems religijos papročiams miestuose ir universitetuose. Jie reiškė tą tradicinės tikybos aiškinimą, kurs vėliau prigelbėjo ir naujosios gadynės mokslui iškilti, nes *„žmogaus dvasia negali išsižadėti savo laisvės; jei ji bus pririšta prie teksto, tai visvien ji paspruks komentaruose".*

Naujosios Europos tautų kontaktas buvo dalinai religinis, dalinai gi — karo srity.

Viduramžių pradžioje buvo surengta kelios ekspedicijos į Rytus; jos vadinamos Kruciatomis, arba Kryžiaus Karais. Jose dalyvavo visokie Europos karštagalviai ir avanturistai, eidavę neva Šventosios Žemės vaduoti iš Islamo valdžios. Tos ekspedicijos davė šiek tiek naujų idėjų, naujų papročių, — europiečiai, keliaudami į svetimus kraštus, turėjo progos pažinti saracenų civilizaciją ir kulturą. Tamsųs ir purvini ritieriai dideliu nusistebėjimu sužinojo, kad galima maudytis ir eiti pirtin; čia, rytuose, jie galėjo sulyginti šilką su savo kietais ir prašvinkusiais milais; pamatę ant aslos kilimus, jie atsiminė savo namų aslas, nuklotas kaukais ir purvais; net ir ginklai bei šarvai, gabių rytiečių amatninkų dailiai padirbti, stebino juos. Italai pirkliai bematant pasinaudojo progomis ir pradėjo prekybą; ir tokiu tai budų Europon pradėjo plaukti naujos prekės. Bet tų kruciatų militarinių ir tikybinių tikslų niekados nebuvo atsiekta.

Viena kruciata buvo visiškai žalinga. Ji buvo surengta ne prieš musulmonus, bet prieš pietų Prancuzijos krikščionis. Provanse, kur senovės Romos civilizacija paliko daugiausia įtakos ir kur buvo lengviausis susisiekimas su apsigyvenusiais Spanijoje arabais, civilizacija buvo smarkiai pažengusi pirmyn. Tos šalies miestai, Tuluza, Albi ir kiti, jau buvo turtingi ir gražųs, tuo tarpu gi Italijoje dar buvo betvarkė, Prancuzija gi su Anglija dar tebuvo barbarų apgyventos. Čia jau žydėjo poezija ir muzika, žmonės jau pradėjo laisvai mąstyti apie savo tikybines tradicijas.

(Daugiau bus)

LIUDĖSYS.

(Inprovizacija Šopeno etiudui Op. 10 N 3)

Vėlus ruduo; vyst gėlių žiedai
Ir gėdulinga tapo mųs lankoj.
Paukščiai, senai jau nutylo
Ir laukuos ir miškuos...
Šalta aplink; dainos jų nebėr,
Ir daugiau negirdžiu
Gystant jų balsų.
Tais laikais, kai buvo,
Kiek čia jų pakliuvo;
Jie dienas, naktis,
Giedojo bury, linksminosi...
Oi, gailą man linksmų dienų,
Gaila savęs, jaunystės man šventos...
Liudna, o sieloj sopuliai!
Šalta aplink
Ir širdy žiedai, jau senai nuvyto,
Atgaštėj šalnos...
Visa jau praėjo, visa palydėjo—
Mirt, man lemta, mirt, man lemta!
Laimė skaisti jau prarasta, jau prarasta!

Kast. Kristutis.

S. L. A. REIKALAI

NAUJO VAJAUS IŠVAKAROSE.

Su sekamos savaitės „Tėvynės" numeriu pradedame talpinti „Tėvynėje" Antro Auksinio Konkurso skyrių, nes su pirma diena balandžio prasideda naujas vajus SLA. organizacijos plėtimui. Pirmiausiai pradėsime talpinti užsiregistravusių darbuotojų-organizatorių vardus ir jų pareiškimus šį svarbų ir didelį darbą pradedant. Bet tuo patim laiku reikalinga ir kitos agitacijai reikalingos medžiagos ir todel antru kartu atsišaukiame į gerb. SLA. darbuotojus, prašydami nepaškštėti naudingų agitacijai raštų ir patarimų darbuotojams, kad Antro Auksinio Konkurso skyrių padarius kuoidomiausiu ir kuonaudingiausiu SLA. organizacijai ir dirbantiems darbuotojams-organizatoriams.

Prie progos dar kartą norime priminti gerb. SLA. nariams, kad šio konkurso vyriausiu tikslu yra pritraukti kuodaugiausiai jaunuomenės prie musų organizacijos. Todel reikalinga paieškoti budų ir priemonių užinteresavimui jaunuomenės musų organizacija. Ir pirmiausia sąlyga yra ta, kad patys jaunuoliai pareikštų savo mintis ir pasisakytų kas jiems yra svarbu ir ko jie pageidautų musų organizacijoje, kad sudarius sąlygas didesniam skaitliui jų pritraukti prie Susivienijimo. Todel prašome čionai gimusių ir augančių jaunuolių rašinėti „Tėvynei" savo nuomones SLA. reikalais. Nereikia bijotis, kad vienas ar kitas nemoka taisiklingai rašyti. Čia augęs jaunimas turi atminti ir tai, kad dauguma ir iš Lietuvos atvažiavusių SLA. darbuotojų nemoka taisiklingai rašyti, o vienok jų raštai telpa SLA. organe ir atneša musų viešąjam gyvenimui ir pačiai organizacijai naudos. Todel ir čionai augusių jaunuolių rašiniai bus maloniai priimami ir įvertinami ir bus patalpinti organe. Tuomet ir mums, ateiviams į šį kraštą, bus galimybės patarti čion augusio musų jaunimo troškimai, reikalavimai ir ko jie pageidauja lietuvių organizacijose, ypač musų didžiuliam Susivienijime, kad jie galėtų kartu su mumis stoti į darbą lietuvybės ir savo pačių labui. Be šito mes neturime galimybės susiprasti ir susitarti bendram darbui. Todel jaunuolių raštai yra labai brangus ir butinai reikalingi Antro Auksinio Konkurso skyriui, kad jis gaiėtų pasiekti savo tikslo iki aukščiausio maksimumo.

Beabejonės tik visai mažas skaitlius čionai augusio lietuvių jaunimo šituos musų žodžius pastebės. Todel pareiga senesniųjų S. L. A. narių atkreipti jaunimo domę į šiuos musų žodžius, į šį prašymą. Tegul rašo kiekvienas jaunuolis ir kiekviena jaunuolė, nežiurint ar jie yra SLA. nariais ar ne. Tegul rašo lietuviškai kaip moka, o jei nemoka lietuviškai rašyti. tai tegul rašo angliškai ir jų visų raštai bus lygiai įkainuojami ir juos pataisę, arba angliškus lietuvių kalbon išvertę patalpinsime „Tėvynėn". Tegul jaunuoliai patys pasisako kaip jie žiuri į musų organizaciją, į lietuvių gyvenimą ir koki jų reikalavimai yra, kad galėtumem su jais susiprasti ir į bendrą darbą stoti.

Antra silyga yra, tai įvertinimas jau dirbančio musų organizacijai čion augusio jaunimo. Musų kuopose ir apskričiuose yra nemaža jaunuolių, kurie vienokiu ar kitokiu budu dirba musų organizacijos darbus. Todel SLA. nariai privalėtų parašyti į SLA. organą apie tokius jaunuolius ir jų dirbamą darbą musų organizacijai. Daugiau pasižymėjusių jaunuolių net biografijos reikėtų aprašyti ir jų paveikslus prisiųsti, kad ir kiti pamatytų, kaip musų Susivienijimas brangina čionai augusio jaunimo pastangas ir džiaugiasi jais, kuomet jie kartu su mumis stoja dirbti svarbų ir visai Amerikos lietuvių išeivijai naudingą ir butinai reikalingą pašalpos, apdraudos, labdarybės ir apšvietos darbą. Tas paragintų ne vieną jaunuolį stoti musų organizacijon ir imtis aktyvio darbo, kad ir apie jį galėtumem su pagarba ir su džiaugsmu atsiliepti.

Tikimės, kad šio konkurso metu, su pagalba darbščiųjų ir Susivienijimo labui atsidavusių SLA. darbuotojų, kuoplačiausiai išjudinsime čionai augantį jaunimą ir priversime jį pasisakyti, ko jis reikalauja iš musų organizacijos, kad susidarytų jam tinkamos sąlygos įstoti musų didžiulin Susivienijiman. Prie šito svarbaus darbo — prie šito vajaus privalo prisidėti kiekvienas SLA. narys, kuriam tik rupi jo paties organizacijos — Susivienijimo likimas ir ateitis čionai augančio lietuvių jaunimo. Ir žinodami iš praeities prityrimų SLA. narių rupestį ir jų atsidavimą savos organizacijos labui, neabejojame, kad kiekvienas pasistengs galimai geriausiai atlikti šitas savo privalingas pareigas. Šitas SLA. naujų narių vajus turi buti pasekmingas visais žvilgsniais ir jis tokiu bus, jei kiekvienas S. L. A. narys atliks jam pripuolamą šito svarbaus darbo dalelę.

„Tėvynės" Redakcija.

SLA. 3-čio APSKRIČIO KUOPOMS PRANEŠIMAS.

Šiuomi pranešiu SLA. kuopoms, priklausančioms prie SLA. 3-čio apskričio, Pittsburgho apylinkės, kad 3-čio apskričio kuopų suvažiavimas įvyks kovo 29 d., LMD. Svetainėje, 142 Orr St., Pittsburgh, Pa. Posėdžiai prasidės nuo 10 val. ryte. Nors yra visoms kuopoms pranešta laišku, bet primenu ir per „Tėvynę", kad nepamirštumet.

Taipgi pranešiu, kad kiek vėliau ir balsavimo pasekmės bus paskelbtos „Tėvynėje" ir naujai išrinktąją apskričio valdybą 1925 metams šis suvažiavimas turės užtvirtinti.

Nepamirškit ir mokesčius į 3-čią apskritį įduoti atstovams atvežti. Mokama nuo nario po 5 centus į metus.

S. Bakanas,
3-čio apskričio sekretorius.

IŠ SLA. KUOPŲ DARBUOTĖS.

156 kp., Benton, Ill.

Nors šiame miestely nėra daug lietuvių — gyvena vos keliasdešimt šeimynų ir taipjau pavienių, bet čionai yra net penkios lietuvių draugijos ir tarpe jų dvi SLA. kuopos.

Kovo 8 d. laikytame SLA. 156 kuopos susirinkime tapo perskaityta prisiųsti iš SLA. Centro pranešimų cirkuliorai apie Antrąjį Auksinį Konkursą, kuriuose raginama visus SLA. narius pasidarbuoti organizacijos labui šiuo brangiu laiku. Perskaičius sekretoriui atsišaukimus, jie tapo vienbalsiai užgirti ir visi nariai pasižadėjo dirbti šio konkurso laiku kiek tik jų išgalės leis.

Kuomet priėjo prie nepabaigtų reikalų, vienas narys priminė seniaus padarytą nutarimą partraukti kuopos lėšomis pereito SLA. Seimo paveikslą ir tas darbas iki šiol dar neatliktas. Vienok apsvarsčius išnaujo likosi be pasekmių. Taipgi seniaus buvo nutarta rengti vakaras pastatant scenoje veikalą, vienok ir tas likosi sustabdyta delei bedarbės, nes pastaruoju laiku čionai angliakasyklos labai prastai dirba. Čionai yra keturios anglių kasyklos, bet tik viena dirba po dvi dieni į savaitę, tad yra daug bedarbių, nes kitokių darbų čionai kaip ir nėra. Taipgi ir kurie dirba, tai visiškai menkai uždirba — net pragyvenimui neužtenka. Todel daugelis lietuvių apleidžia šį miestelį ir keliauja kitur pragyvenimo ieškoti.

A. Teisybė.

14 kp., Cleveland, Ohio.

Musų kuopa laikė savo mėnesinį susirinkimą 5 d. kovo, š. m., kuriame apsvarstyta bėganti kuopos reikalai. Pirmiausia skaityta oficialis pranešimas SLA. Pildomosios Tarybos kaslink Antro Auksinio Konkurso ir ant vietos vienbalsiai nutarta prisidėti ir išrinkti 5 organizatorius, kuriais paliko: V. P. Banionis, J. Mažeika, F. J. Žuris, J. Martinaitis ir M. Lukošius.

Taipgi skaityta atsišaukimas nuo Pildomosios Tarybos kaslink pritraukimo čion augusio jaunimo prie musų organizacijos ir susirinkimas nutarė tuomi rupintis, palikdamas tą darbą kuopos valdybai.

Prie musų kuopos prisirašė viena nauja narė M. E. Jančiunienė ir persikėlė A. Rudzinskas iš 62 kuopos, Lorain, Ohio.

Bilų peržiurėjimo komisija nuo baliaus mėgino išduoti raportą, bet vietoje raporto, ėmė bereikalingai užmėtinėti baliaus šeimininkui už kokią ten nebutą betvarkę. Susirinkimas nepriėmė raporto, bet nutarė, kad sueitų originalė baliaus komisija su bilų komisija ir šeimininku ir išduotų aiškų raportą ateinančiame susirinkime.

Toliau sekė raportai valdybos narių ir valdybos iš tyrinėjimų aplikanto į pašalpą iš Našlių ir Našlaičių Fondo. Raportai priimti, tik tyrinėjimo raportas atidėta ant toliaus, nes dalykas tyrinėjimo dar nėra užbaigtas.

Pakelta klausimas kaslink vasaros sezono, ir išrinkta komisija ieškoti parko del pikniko ateinančiai vasarai. Komisijon įeina: V. P. Banionis, A. Naunčikas ir V. Saladonis.

Kontrolės komisijai įsakyta pagaminti raportą pirmo bertainio šių metų ant ateinančio susirinkimo. Susirinkimas atlikęs daug svarbaus darbo užsidarė 9:35 val. vakare.

Dabar tik rengkimės prie Auksinio Konkurso ir parodykime ką 14-ta kuopa ir clevelandiečiai gali. Valio visi į darbą, nes iš jo bus nauda ir organizacijai ir mums patiems!

F. J. Žuris,
korespondentas.

107 kp., Philadelphia, Pa.

Kadangi musų kuopa randasi pačiame miesto centre, tai mes čia turime labai plačią dirvą veikimui. Lietuvių čia yra daug ir jeigu musų kuopos nariai kreiptų daugiau domės— daugiau rupintųsi savo organizacija, tai labai butų galima išplėsti musų įtaką ir tikrai išauginti didelę kuopą.

Dabar me turime apie 31 narį, taigi narių jau nėra taip labai mažas skaičius. Bet visa bėda tame, kad gerbiamieji nariai nesilanko į susirinkimus. Pagaliau kurie ir ateina, tai tik užsimoka narines mokestis ir tuojaus pasiėmę kepurę skubina namon. Mano supratimu, taip yra negerai! Mes turėtume lankyti savo organizacijos susirinkimus ne tiktai tam, kad užsimokėti duokles, bet ir tam, kad tikrai reguliariai įvyktų musų kuopos susirinkimai ir kad galėtume apsvarstyti savo organizacijos reikalus ir pakeltume savo kuopą narių skaičium. Dabar štai kad ir sausio mėnesy — net susirinkimo negalėjome atlaikyti, nes nariai viens, kits atėjo, užsimokėjo mokesčius ir vėl išėjo, gi mes, pasilikus viena valdyba, nieko daug negalime nuveikti.

Gerbiamieji, atminkite, kad ir dabar musų kuopa savo išde neturi pinigų, o tas yra nelabai gerai. Jeigu mes lankytumės į susirinkimus, daugiau rupintumės savo organizacija, tai tikrai galėtume sustiprinti kuopą ir finansiniai ir narių daugiau gautume ir dvasiniai galėtume daugiau šviestis ir aukščiau pakilti.

Todel SLA. 107 kuopos nariai atminkite, kad musų susirinkimai įvyksta kas antras utarninkas kiekvieno mėnesio po Nr. 322 N. 9-th St., Republikonų Kliube, kaip 8 val. vakare. Ateikite kiekvienas ir atsiveskite naujų narių, nes juo bus stipresnė nariais kuopa, juo galėsime daugiau ir darbo atlikti. Tik susimildami, kaip jau ateinate užsimokėti, tai nesiskubinkite namo — namai neprapuls, palaukite kol daugiau susirinks ir galėsime atlaikyti susirinkimą. O dar butų geriaus, kad kiekvienas pasistengtų buti į laiką, tai tada galėtume ir susirinkimus atlaikyti ir laiko daug nesugaišti.

A. Galkus,
SLA. 107 kp. org.

139 kp., Roseland, Ill.

SLA. 139 kp. mėnesinis susirinkimas atsibuvo 7 d. kovo, „Aušros" kambariuose. Narių atsilankė gana daug, net nesutilpo į kambarius.

Kp. yra išrinkus komisiją suradimui didesnės svetainės, bet iki šioliai komisijai nepasisekė gauti. Kol kas dar priseina pasilikti „Aušros" kambariuose ir ant toliaus.

Prisirašė naujas narys J. Norkus. Priduota skundas ant vieno nario, kad pasijaunino prisirašydamas. Nutarta ištirti. Tyrinėjimą ves organizatoriai. Kol kp. gaus rapartą, blanka liekasi sulaikyta.

Ligonių yra tik vienas, kuomet praeitą mėnesį buvo trys.

Skaitytas laiškas iš SLA. 2-ro apskričio, kviečiantis kp. svarstyti kaip galėtų geriaus vesti Antrą Auksinį Konkursą kp. organizatoriai 2-ro apskričio ribose; svarstyti ir remti jaunuolių organizacijas ir iš jų gauti narių į SLA. vaikų skyrių; aukauti apskričio išvažiavimui įvairių daiktų. Tie klausimai buvo svarstyti.

Auksinio Konkurso reikalu nieko naujo nenutarta, bet organizatoriai J. Kirkus ir M. Užunaris prisižadėjo dirbti gerai.

Jaunuolių klausimu ilgai diskusuota ir nutarta prisidėti prie palaikymo „Ateities Žiedo". Tam tikslui išrinkta ir komitetas iš 3 ypatų. Pinigiškai nutarta nesidėti iki kp. negaus raporto iš delegatų.

Apskričio išvažiavimui A. Murolienė paaukavo gesinį prosą vertės $5.00. Nariai pranešė, kad nekuriems neina „Tėvynė", o nekuriems po dvi arba ir jau seniai išbrauktiems eina. Tuo klausimu nutarta parašyt laišką administracijai, nes tas daro blogą įspudį pašaliniams, buk tvarka bloga.

Darbai musų apylinkėje vis ir vis slabnyn eina. Illinois Central gelžkelio dirbtuvėse daug atleido darbininkų. Pullmono dirbtuvėse daugelis tik pusę laiko tedirba. Panaši padėtis visoj apylinkėj, tik namų statymo darbų pradeda atsirasti.

M. Bacevičius.

214 kp., St. Louis, Mo.

Nutarta kuopos susirinkime, laikytame 7 d. kovo 1925 m., kad esant kuopos išde apie $62.00, nariai laike bedarbės ar šiaip finansinio trukumo gali imti paskolą iš kuopos iki 3 mėnesių del apmokėjimo mėnesinių mokesčių į Centrą, vengiant suspendavimo. Kuomet sustiprės finansiškai, atsiteis į kuopą. Naudokitės šiuom nutarimu, paduodant teisingą prašimą.

Taipgi per šiuos metus tęsis agitacija už daugiausia narių prirašymą prie SLA. Pirm negu prieisime prie Konkurso išvados, visi nariai ir narės pasistengkite prie pirmos progos prikalbinti po vieną narį, arba kitaip sakant, po vieną kandidatą į SLA. narius.

Jaunuolių, tai yra nuo 2 iki 18 metų prirašinėjimas pats savaimi pasitvarkė šiaip: nuo 2 iki 18 m. be skirtumo lyties, į I laipsnį, t. y. $100 apsaugos, įsirašymas 25 centai, bertainių, t. y. už 3 mėnesius, mokesčių 39 centai. Į II laipsnį, $150.00, įsirašymas 25 centai, bertaininė mokestis 65 centai. Daktaras dykai patarnaus laike prisarašymo. Tos jaunos gentkartės geriausiais organizatoriais gali buti tėvai, motinos, broliai, seserys bei globėjai.

Suaugusiųjų prisirašymas pagal laipsnį arba sumą, kurią aplikantas pasiskiria. Gali prisirašyti kiekvienas lietuvis nuo 18 iki 50 metų amžiaus.

Gerieji žmonės, kuomet organizatorius apsilankys į jusų namus, nors jei nieko neduosit, bet ir neišjuokite.

J. V. Klastaitis.

168 kp., Stamford, Conn.

Kovo 8 d. SLA. 168 kp. atsibuvo mėnesinis susirinkimas, į kurį narių atsilankė pusėtinas burelis. Perskaičius SLA. Pildomosios Tarybos oficialį atsišaukimą ir oficialį pranešimą, kuopos pirmininkas J. Šiugžda užklausė narių, ką nariai mano apie šituos pranešimus, ar nevertėtų musų kp. nariams pasistengti pasidarbuoti, kad prikalbinus daugiau narių prie musų garbingos organizacijos SLA. ir kad stengtis kiek tik galima įvesti Vaikų Skyrių 168 kuopoj, kurio dar musų kp. nėra. Taip pat užklausė narių, kurie apsiimtų pasidarbuoti šitam prakilniam darbe. Tuoj atsiliepė darbštus darbuotojas Simonas Cibulskis, kad jisai apsiima pasidarbuoti. Antras — organizatorius J. Naikelis pasižadėjo pasistengti, kad kuodaugiausia prirašius narių prie musų gerb. organizacijos. Trečias — pats gerb. musų kp. pirmininkas J. Šiugžda apsiėmė atlikti tą prakilnų darbą miestely New Canaan, kur taippat yra gražus burelis lietuvių ir daugelis jau priguli prie musų kp.

Todel velijam pasižadėjusiems musų darbuotojams gerų pasekmių laimėti po gerą gabalą aukso. Taippat pareiga yra kiekvieno musų kp. nario stengtis kiek galima padėti prikalbint naujus narius, kad rašytusi prie musų garbingos organizacijos SLA. O labiausia stengtusi prirašyti daugiau mažų vaikučių.

Toliaus buvo nutarta, kad jeigu gausim svetainę, tai laikyt susirinkimus kiekvieno mėnesio pirmą nedėldienį. Todel pranešu visiems 168 kuopos nariams, kad svetainę gavau ir susirinkimai atsibus kas pirmą nedėldienį kiekvieno mėnesio toj pačioj svetainėj, 1 valandą po pietų. Ateinantis susirinkimas atsibus 5 d. balandžio. Todel malonėkite visi nariai ir narės atsilankyti ir užsimokėti užvilktus mokesčius ir atsiveskit naujų narių prirašyti prie SLA. 168 kuopos.

J. Pocius — sekr.

243 kp., Fitchburg, Mass.

Kadangi musų kuopa nėra skaitlinga nariais, todel ir bent kokiu veikimu negali pasižymėti kaip kitų kolonijų SLA. kuopos. Betgi 2 d. kovo susirinkime darbuotojas V. Pšelgauskas užsiregistravo dalyvauti Auksiniam Konkurse ir kadangi drg. Pšelgauskas yra gabus, smagus darbuotojas, tai beabejonės turės gerų pasisekimų. Taipgi musų visų pareiga yra darbuotis, kad kaip galima daugiau pritraukus narių prie kuopos. Tuomet ir mums patiems bus smagiau, jeigu musų kuopa bus skaitlinga nariais.

Tik vienas dalykas yra peiktinas, kad nariai nepermato svarbos kaip galima stiprint musų organizaciją. Pavizdžiu buvo pakeltas klausimas, kad SLA. 43 kuopa atsišaukė į visas gyvuojančias kuopas Mass Valstijoj, kad suorganizuoti apskritį šioj valstijoj. Betgi atsirado tulas Vinciukas, kuris smarkiai priešinosi tokiam sumanymui, nes girdi prisidėjus prie apskričio tai nespėsi mokėt visokių bilų ir apskritys jokios naudos neduoda musų organizacijai. Esą aš per 15 metų esu patyręs, kad apskričiai tik blėdį atneša kuopoms, o ne naudą. Čia brolis Vincas tikrą savo nesupratimą išreiškė, čia aišku kaip diena, kad sudarius apskritį Mass. Valstijoj kiekviena kuopa pasidaugintų nariais ir sustiprėtų finansiais. Juk broli Vincai buvot priešingas ir tam, kad nariai mokėtų kuopos reikalams po 5c., o dabar matot patys, kad klydot. Patartina pirma pasvarstyti, o tik po to jau reikšti savo nuomonę.

F. Jakštis — fin. sekr.

60 kp., Grand Rapids, Mich.

Smagu parašyti vieną kitą žinutę iš SLA. 60-tos kp. darbuotės, kad kuopa darbuojasi. Kovo 1 d. laikytame susirinkime skaityta laiškas iš Centro, kuriame praneša, kad J. Svigrio pašalpos reikalas bus svarstomas antru sykiu.

Toliau 60 kp. nutarė surengti paskaitas Dr. J. J. Šemoliunui. Išrinkta komisija surengimui paskaitų iš trijų narių: P. G. Karalius, A. Kareckas ir F. Aleksynas. Paskaitos įvyks šv. Jurgio dr-jos svetainėj, kuri yra visiems vietos lietuviams žinoma. Aš manau, kad 60-ta kp. niekad taip nesidarbavo ir nebuvo padarius tokių parengimų, kurie atneš naudą netik 60-tai kp., bet bus didelė nauda visai organizacijai. Įžanga bus visiems dykai.

Toliau negaliu praleisti neparašęs kaslink tvarkos kuopoje. Šiemet tvarkos negali prilygint su praėjusių kitų metų tvarka. Seniaus susirinkimai pasižymėdavo vien tik suirutėm, barniais, pravardžiavimais visokių partijų, o šiemet rodos kad visi nariai yra vienmičiai ir šaltai svarsto kp. ir Susivienijimo reikalus.

Šiame susirinkime buvo sumanymas išnešt protesto rezoliuciją prieš Pildomąją Tarybą už skaldymą kuopų, kaip kad atsitiko Cleveland, Ohio, kuopoje (Cleveland, Ohio nieko panašaus neatsitiko. „T." Red.), bet pasiremiant įstatų Skyriaus XI-to, paragr. 3-čiu, kuriame sakoma: „bet Pildomoji Taryba gali nurodyti kuopos apyrubę", tuoj tas netikęs sumanymas tapo panaikintas vienbalsiai.

Į ateinantį 60 kp. susirinkimą visi nariai. privalo ateiti, nes paskaitų komisija išduos raportus. Susirinkimas atsibus 5 d. balandžio, šv. Jurgio dr-jos svetainėj.

J. Lapinskas — koresp.

255 kp., Chicago Heights, Ill.

Metinė atskaita už 1924 metus.

Visos įplaukos sykiu	$527.58
Per ištisus metus pasiųsta Centr.	455.70
Atmokėta kp. reikalams už pinigų siuntimą, atvirutes, pašto ženklelius, daktarui už egzaminavimą naujų narių ir už svetainę del prakalbų	23.13
Kuopos įplaukos:	
Per 2 baliu atliko pelno	40.67
Pusė įstojimo iš narių	14.50
Iš 1923 m. buvo išde	16.70
Viso kp. iždan įplaukų buvo	$71.87
Atėmus išlaidas $23.13, pas iždininką kp. turto randasi	$48.74
Centras išmokėjo už ligą vienam nariui	$54.00

Kp. veikimas 1924 metais: buvo parengta 2 baliai (šokiai) ir prakalbos, prisidėjo prie SLA. 2-ro apskričio maršruto. Per pereitus metus prirašyta prie kuopos 6 nariai, vienas persikėlė iš kitos kuopos. Dabar kuopa turi viso narių 25 ir Vaikų Skyriaus 3.

Fran. Rašius — prot. rašt.
S. Laudanskis — pirm.

ATSAKYMAS ILLINOJAUS DARBUOTOJUI.

Tulas Illinojaus Darbuotojas „Tėvynės" 3-čiam num. net 4 špaltas pašvenčia kurstymui SLA. narių prieš mane. Jei butų nors kiek teisybės, nebutų taip bloga, bet kadangi visai apsilenkia su teisybe, tai negalima užtylėti. Netiek butų svarbu, jeigu tas viskas butų taikoma man, kaipo ypatai. Autorius to ilgo pliauškalo, daugiausia karčios tulžies išlieja prieš SLA. 9 ir 12-tą apskričius, kurie prisidėjo prie rengiamo prakalbų maršruto.

Čia paimu plepalo ištrauką, idant skaitytojas geriau galėtų pats sau spręsti, kur link T. D. važiuoja. Štai ką jis sako: „yra labai gerų ir darbščių apskričių, kurie savo veikimo pagrindan vien SLA. reikalus (suprask, tautizmą) deda ir jokiomis pašalinėmis politikomis neužsiima ir kurios kuopos prie tokių apskričių nepriside-

da, ypač gyvendamos arti apskričių veikimo centro, tai jau čionai nėra jokio pateisinimo tokios kuopos apsileidimui. Ji daro labai blogai, nes savo jėgas laiko nuošaliai jau koncentruoto veikimo. Bet šitos taisyklės taikinti visoms SLA. kuopoms, kurios nepriguli prie apskričių, negalima. Mat yra musų organizacijoje ir tokių apskričių, kuriems SLA. labas kuomažiausiai rupi ir jų vyriausiu tikslu yra pasidarbuoti vien partijos reikalais. Labai tankiai toki apskričiai tiesiog yra pajungiami komunistų partijinį politikos vežimą vežti ir todel yra nemaža tokių kuopų, kurios SLA. labą ir jo reikalus statydamos pirmoje vietoje, negali savo jėgų eikvoti pašalinės partijos darbams. Tad ir tokių kuopų negalima kaltinti, kad jos prie apskričio nepriguli".

Remianties I. D. aiškinimu išeina taip: kur yra SLA. apskričiai komunistų kontrolėj, tautiečiai turi juos ardyti, o tautiečių kontroliuojamus turi ardyti komunistai. Išardę apskričius, tuo pačiu budu turėtų griaut kuopas. Ar nepuikus I. D. planas? Nei vienas rimtai protaujantis SLA. narys negali sutikti su tokiu ardymo planu. SLA. nariai neturi but skirstomi į komunistus, tautiečius ar kitokias srioves. Kiek vienam pašalpa ir apdrauda yra reikalinga, be skirtumo sriovių, pažvalgų ir įsitikinimų. Vietoj skleidimo neapykantos ir dizorganizacijos reikėtų skleist vienybę ir meilę nariuose, kad jie kodraugiškiausia sugyventų ir dirbtų visi bendrą darbą SLA. labui.

Budamas SLA. nariu kiekvienam patariu perskaityti „Tėvynės" 3 num., kuriame I. D. viešai agituoja už skaldymą ir griovimą apskričių ir viso SLA. Jis skleidžia sriovinę neapykanta ir kursto narius vieną prieš kitą. Nepaisant visų šmeižtų ir užpuldinėjimų, dėsiu visas pastangas kovai prieš tuos žmones, kurie kėsinasi ant apskričių, kuopų ir pavienių SLA. narių.

Apart visko I. D. užsipuola ant manęs, kad aš blogas kalbėtojas ir laike prakalbų negavęs nei vieno SLA. nario, o prie komunistinių organizacijų prirašęs, net keliasdešimt naujų narių. Atsakinėti į smulkmenas butų žemiau kritikos, kadangi p. I. D. visai nesiskaito su teisybe ir žmoniška dora Viskas kas yra rašyta — melas.

Nei vieną narį neprirašiau prie jokios komunistinės organizacijos ir joki SLA. apskričiai man nemokėjo už kalbėjimą. Tiesa, aiškinau apie visas organizacijas suminėtas 3 num. Aš patarčiau p. I. D. nuvadarbininkiškas organizacijas? Aš patarčiau p. T. D. nuvažiuoti į pietų Illinois ir kalbėti prieš uniją ir kitas darbininkų organizacijas. Turėtų progą patirti, kaip ilgai jis galėtų kalbėti.

Pervažiavau 20 miestų — miestelių ir tegul bent viena SLA. kuopa pasako apie mano prakalbą. Esu tikras, kad po mano prakalbų prisirašė daug narių į SLA. Čia del fakto pažymėsiu 224 kp., Bulpitt, Ill., į kurią prisirašė virš 20 narių. Vadinas visi, kurie nepriklausė prie SLA., dabar įstojo. Skaitau dideliu pavykimu, jeigu tokiam mažam miestely prisirašė tiek daug naujų narių.

Jeigu p. I. D. nori taip drąsiai kalbėti tegul pasako kur ir kokiai organizacijai prirašiau tiek daug narių? Primeta man, kad aš mažai prasilavinęs. Į tą užmetimą tiek galiu pasakyti, kad niekuomet neatsisakyčiau debatuot SLA. klausime su p. I. D. ar bile kuriuo kitu be skirtumo vietos ar tai butų Chicagoj ar New Yorke.

Kodel I. D. šmeižia jam nepatinkamas ypatas nesunku suprasti ir apie tai pakalbėsime kitu kartu. Jeigu I. D. taip rupi SLA., tegul rašydamas nesislapsto po slapyvardžiais. Nėra nuodėmė pakritikuoti žmogų, jeigu jis ką nors blogo daro. Su dora ir mandagia kritika visados sutinku.

P. V. Žalpis.

ATSAKYMAS Į P. ŽALPIO NESĄMONES.

Visų pirma atsiprašau gerb. „Tėvynės" Redakciją, kad taip ilgai užlaikiau šitą p. P. V. Žalpio polemiką į mano straipsnelį, kurią gerb. Redakciją man prisiuntė, kad pridėčiau ir savo žodį. Ir man labai gaila, kad tuomi savo sutrukimu parašyti atsakymą padariau gerb. „Tėvynės" Redakcijai nesmagumo, nes mačiau Brooklyno komunistiniam lapely p. Žalpio „atvirą laišką" „Tėvynės" Redakcijai delei nepasiskubinimo tos jo polemikos patalpinti „Tėvynėn". Jau vien iš to gali buti aišku kiekvienam rimtam žmogui, kokio kalibro asmuo yra tas p. Žalpis. Jis net nepasitenkina parašymu laiško Redakcijai, kad sužinoti savo polemikos likimą (p. Žalpis neprisiuntė „Tėvynės" redakcijai jokio paklausimo tuo reikalu. „T." Red.), bet tuojaus pasiskubino paskelbti savo triukšmingą laišką komunistinėje spaudoje, kad parodžius kokiu „dideliu kankiniu" jis yra, kad net jo polemikos „Tėvynė" netalpina. Su tokiais žmonėmis vesti bent kokius ginčus yra labai nemalonu. Bet ką padarysi, kad reikalas spiria nors keletą pastabų prie jo polemikos pridėti.

Pirmiausiai norisi pasakyti, kad šita p. Žalpio polemika yra nešvari ir demagogiška. Svarbiausiai noriu pažymėti tą faktą, kad net pats p. Žalpis nei nebando užginčyti mano pareiškimo, kad minimi apskričiai įkinkyti į komunistų partijos vežimėlį. Ir kad išvengus staus atsakymo į tą svarbiausį mano straipsnelyje pakeltą klausimą, jis prisidengia demagogija ir tikriausias nesąmones kalba. Tai jau visiems žinoma komunistinė logika: jei negali atremti teisingo apkaltinimo, tai pats apkaltink to kaltinimo autorių ir jau bus tavo laimėta. Jis pacituoja kelis sakinius mano straipsnelio ir mėgina juos pastatyti savotiškoj šviesoj, bet tas jo žygis tokis nevykęs ir naivus, kad ištikrųjų jį patį pastato apgailėtinoj padėty. Juk ir karščiausiam p. Žalpio vienminčiui gali buti aišku, kad tuose sakiniuose, kuriuos p. Žalpis cituoja iš mano straipsnelio, jokiu budu negalima padaryti tokių išvadų, kokias jis padaro ir tas daroma vien delto, kad negalima užginčyti teisingo mano įrodymo, kad komunistai aukščiau minėtus SLA. apskričius yra pasijungę savo partijos darbams. Jis man prikaišioja „tautizmą", kuomet aš kalbu apie SLA. reikalus ir užgiriu tokių SLA. apskričių darbuotę, kurie savo veikimo pagrindan deda svarbiausiai pačios organizacijos labą, o ne pašalinių partijų reikalus. Jis sako, kad aš raginu ardyti SLA. apskričius ir kuopas, kuomet aš tik nurodau, kad aukščiau minėtus SLA. apskričius komunistai pasijungę savo partijos darbams. Jei jau p. Žalpis vadina SLA. apskričių ir net kuopų griovimu ir neapykantos tarpe narių kėlimu paminėjimą įvykusio fakto, tai ką jau ir bekalbėti apie patį įvykinimą to fakto? Vadinasi, patys ponai Žalpiai lenda su savo partijos kromeliu į SLA. gyvenimą, tuo budu keldami tarpe SLA. narių vaidus ir neapykantą ir aišku tuomi kenkdami SLA. labui, bet kuomet kas nors jiems tai primena ir pasako vien jų pačių įvykintus faktus, tai jau yra SLA. griovimu! Bet kaip aukščiau minėjau, šitoki komunistų straksėjimai yra jų demagoginės taktikos šedevrais ir tokia jų logika jau senai žinoma visiems protaujantiems žmonės.

Apart visko, šioje savo triukšmingoje polemikoje p. Žalpis ir daug neteisybės pasako. Jis sako, kad „jokie SLA. apskričiai man nemokėjo už kalbėjimą". Well, jei p. Žalpis drįsta viešai daryti tokius pareiškimus, tai aš pasivelinu pacituoti oficialį Apskričių Sąryšio valdybos nutarimą:

„Kuopos pačios padengs prakalbų svetainių lėšas. Rinkti aukas, iš visų surinktų aukų apmokėti kalbėtojo kelionės lėšas — sugaištą laiką ir visoms kuopoms pagaminti plakatus. Likusias aukas pasiųsti į Lietuvos politinių kalinių Fondą.

„Jeigu negalima butų iš aukų padengti pasidariusias lėšas, visi apskričiai proporcionališkai turės lėšas padengti."

Dabar matote kiek yra teisybės pas p. Žalpį. Jis tikrina, kad joki SLA. apskričiai jam nemokėjo laike šio prakalbų maršruto, o čia oficialis Apskričių Sąryšio valdybos nutarimas liudija, kad nutarta jam apmokėti net ir už sugaištą laiką, jau nekalbant apie kitas išlaidas. Ir kuomet SLA. apskričiai yra prakalbų rengėjai, tai jie ir mokėjo p. Žalpiui.

Dabar pažiurėkime ką SLA. apskričiai laimi iš tokių maršrutų. Renkamos aukos lėšų padengimui (nors kitose kolonijose stačiai aukos buvo renkamos į komunistų partijos politinį fondą) ir jei atlieka surinktų aukų nuo apmokėjimo lėšų, tai jos eina į komunistų partijos politinį fondą, bet jei pasidaro deficitas, tai tą deficitą turi padengti visi apskričiai proporcionaliai, taigi ir SLA. apskričiai. Vadinasi, jei bus pelnas, tai paliekama vienai komunistų partijai, bet jei bus nuostoliai, tai tuomet dalinamasi ir su SLA. apskričiais. Ištikrųjų, tai labai tipiškas pasidalinimas, kuris kuoaiškiausiai parodo į kokią lygybę tiki musų komunistai.

Apart to, dar visose prakalbose buvo pardavinėjama komunistinė literatura ir reikia manyti, kad nemažai jos išparduota. Apie šito pelno pasidalinimą su SLA. apskričiais negali buti nei kalbos, kuomet net aukos nutarta komunistiškai pasidalinti. Ar šitas maršrutas davė pelno ar nuostolius, aš nežinau — tai galėtų pasakyti tik patys rengėjai. Bet tas nesudaro jokio skirtumo principo klausimu, nes ar šiaip ar taip versi čionai išeina laimėtoja komunistų partija, o pralaimėtojais pasilieka SLA. apskričiai.

Kas liečiasi prirašymo narių, tai irgi p. Žalpis neteisybę sako. Galimas daiktas, kad jis pats neprirašė narių prie komunistinių organizacijų, bet kad laike jo prakalbų prisirašė narių prie komunistinių organizacijų, tai yra faktas. Štai tame pačiame Bulpitt, Ill., apie kurį taip garsiai giriasi ir pats p. Žalpis savo prakalbos pasekmėmis del vietinės SLA. kuopos, laike jo prakalbos prisirašė 4 nauji nariai prie ALDLD., ką patikrina ir pati Brooklyno „Laisvė". O prie SLA. kuopos čionai prisirašė, anot p. Žalpio, tik po jo prakalbos. Bet tai dar yra didelis klausimas ar tiek narių prisirašė ir ar tai yra p. Žalpio nuopelnas. Bet jei ir taip butų, tai nieko stebėtino, kad ir prie SLA. keli nariai prisirašė nors po jo prakalbos, nes juk p. Žalpis visgi šiek tiek kalbėjo apie SLA. ir ragino savo vienminčius rašytis prie SLA. Apart to, komunistinė spauda pasigyrė, kad p. Žalpio šitas prakalbų maršrutas davė gražių davinių komunistų partijos organizacijoms ir laimėta keliasdešimt naujų narių į komunistines organizacijas.

Kas liečiasi p. Žalpio prakalbų darbininkiškumo, tai geriau jis apie tai nekalbėtų. Niekas jam nesako, kad jis turėtų kalbėti prieš Uniją, kuri yra bendra darbo žmonių organizacija. O komunistų partijos organizacijų vadinimas „darbininkiškom organizacijom", tai yra paprastas kiekvieno politikieriaus pasigyrimas. Juk ir Bostono švento Juozapo sąjunga vadina save geriausia „darbininkiška organizacija". Partija ir jos organizacijos, tai yra tik atskirios grupės kromelis ir monopolizuoti sau teisę tik savos partijos organizacijas vadinti darbininkiškomis ir tegali toki žmonės, kaip p. Žalpis ir jo vienminčiai.

Apie p. Žalpio „drąsų pareiškimą", kad jis gali stoti į debatus SLA. klausimu net su New Yorku ar Chicaga, galima tiek pastebėti, kad turbut nei jis pats negalėtų pasakyti, ką reiškia šis jo „drąsus žygis". Juk SLA. nėra jokiu klausimu — jis yra gyvu, funkcionuojančiu kunu ir debatuoti SLA. klausimą gali tik tos rušies debatoriai, kurie myli debatuoti: ar yra Dievas ar ne? Matyt p. Žalpis dar priguli prie tos rušies debatorių, kurie keliolika metų tam atgal labai karštai debatavo Dievo esmę ir net balsuodavo: ar yra Dievas ar ne? Turbut ir p. Žalpis nori debatuoti ir balsuoti: ar yra SLA. ar ne? Kitaip šito jo pasiulymo negaliu suprasti. Taipgi noriu pasakyti p. Žalpiui dar ir tai, kad jis yra labai menko išsilavinimo žmogumi, jei jis įdomauja manimi ir nori sužinoti, kas aš tokis esu. Paprastai apšviesti žmonės visiškai neįdomauja kas rašo, tik kreipia domės į tai, kas parašyta. Bet ir šiuomi žvilgsniu p. Žalpis laikosi paprastų bobelių žingeidumo logikos.

Tai viskas, ką aš norėjau p. Žalpiui pastebėti į jo triukšmingą polemiką. Ir manau, kad mokanti bešališkai protauti SLA. nariai patys pamatys, kad mano pareiškimai buvo teisingi ir net p. Žalpis nei nebando jų užginčyti. O svarbiausiu mano pareiškimu buvo, tai kad komunistų partija pasikinkius į savo vežimėlį SLA. 9-tą ir 12-tą apskričius jais aria ir akėja. Prie šitos savo nuomonės pasilieku ir toliaus ir su tokiais „kritikais", kaip p. Žalpis, šituo klausimu daugiau nesiginčysiu, nes tai yra tik bereikalingas laiko eikvojimas. Bet ir dabar sakau, kad reikia atkreipti rimtos domės į šitokius SLA. apskričių išnaudojimus partijų reikalams. SLA. apskričiai privalo tarnauti tik savo organizacijos reikalams ir jungti SLA. kuopas vien tik Susivienijimo darbams.

Illinojaus Darbuotojas.

Redakcijos pastaba. Žinodami p. Žalpio upą, jo straipsnely paliekame visus „pagrąžinimus", kad neturėtų progos mųs kaltinti už „jo minčių iškraipymą". Taigi ir atsakomybę už tuos visus „gražius" žodelius paliekame jam pačiam. Taipgi manome, kad čionai užtektinai pasisakė, abi pusi ir todel ginčus delei to p. Ill. Darbuotojo straipsnelio laikome užbaigtais.

NEKROLOGAS.

A. † A. Benediktas Andrišiunas, persiskyrė su šiuo pasauliu kovo 1 d., 1925 m., visai trumpą laiką pasirgęs, mat jis turėjo neišgydomą vėžio ligą. Velionis mirė sulaukęs 60 metų amžiaus, apie 40 m. išgyveno Amerikoje ir 20 m. Lietuvoje. Prigulėjo prie SLA., prisirašydamas prie 36 kuopos, Chicagoj, 1903 m., spalio 11 d. Taipgi prigulėjo ir prie sekamų draugijų: Simano Daukanto, Teisybės Mylėtojų, Keistučio Pašalpos Kliubo ir Amerikos Lietuvių Piliečių Kliubo. Keistučio Pašalpos Kliubas ir Amerikos Lietuvių Piliečių Kliubas nupirko po gėlių vainiką grabo papuošimui.

Velionis B. Andrišiunas buvo laisvų pažiurų žmogus, kuris netikėjo Romos hembugui. Velionis prašė, kad jo laidotuvėse paskutiniam patarnavimui padainuotų „Karvelėli mėlynasis" — mat jo tokis nusistatymas buvo. Jis protavo ir gyvas budamas daugiausia prikalbinėjo prie laisvo protavimo ir lietuvybės ir savo brolius lietuvius. Buvo didelis rėmėjas SLA. organizacijos ir prigulėdamas per 12 metų prie 36 kuopos, Chicagoj, prirašė daugelį narių prie SLA. Birželio 14 d., 1914 m., pasikvietęs savo simpatizatorių burelį į pagalbą iš 36 kuopos, sutvėrė SLA. 176 kuopą ir su pradžia 1915 m. persikėlė ir pats į 176 kuopą, kuriai tarnavo, budamas pirmininku ir raštininku iki atsirado jaunesnių darbuotojų. Velionis Benediktas visados buvo rėmėjas SLA. litaraturos, o labiausia mylėjo D-ro Jono Šliupo raštus ir mirdamas paliko didelį skaičių knygų ir visokių tautiškų dokumentų.

Velionis Benediktas buvo vedęs Oną Batkiutę ir paliko du sunu ir keturias dukteris, tris žentus ir seserį Karoliną Kukoraitienę Amerikoj ir seserį Jievą Mikalajunienę Lietuvoj. Paėjo iš Lietuvos Panevėžio apskričio, Naujamiesčio valsčiaus, Mazgaigalio kaimo.

Tapo palaidotas ne sulig jo noro ir prašymo, bet sulig paveldėjų nusprendimo, su bažnytinėm apeigom, 4 d. kovo, Švento Kazimiero kapinėse. Nors Benediktas gyvendamas kovojo idant nepatektų tikibynėms apeigoms, bet ne Benedikto valia buvo... Jis pateko ten, kur jo paveldėjai paskyrė. Jo kunas ilsėsis po žalia velėna, bet jo draugai ir gentys ilgai neužmirš, nes jo praeities gyvenimas ir jo nuopelnai paliko nemirštančiais tarpe burelio draugų ir giminių.

Lai buna lengva, mielam draugui, ilsėtis šaltoje žemelėje!

Jurgis A. Povilaitis,
SLA. 176 kp. rašt.

SLA: KUOPŲ NAUJI VIRŠININKAI 1925 METAMS.

66 kp., Ansonia, Conn.

P. Loda — pirm., A. Gudžiunas — fin. sekr., A. Krugeiis— prot. sekr., K. Burkauskas — išd., J. Marčiulionis — org.

67 kp., Luzerne, Pa.

J. Rygelis — pirm., J. Urbonas — vice-pirm., V. Rygelis— sekr. ir išd., P. Dudys — org.

68 kp., Lee Park, Pa.

F. Amšiejus — pirm., V. Jasaitis — vice-pirm., F. G. Kupstas — fin. sekr., J. Klevinskas — prot. sekr., P. Vaitekunas ir P. Seilius — išd. glob., K. Masčinskas — org.

69 kp., Rochester, N. Y.

J. Mikita — pirm., J. Auklėnas — fin. sekr., D. Valtienė— prot. sekr., A. Duoba — išd.

70 kp., Cliffside, N. J.

M. Burokas — pirm., K. A. Bukaviackas — fin. sekr., K. Derenčius — prot. sekr., V. Stasiukaitis — išd., A. Valikonis ir K. A. Bukaviackas — org.

74 kp., So. Chicago, Ill.

P. Pocienė — pirm., A. Maniokas — vice pirm., L. Brazdeikis — fin. sekr., J. Trijonis — prot. sekr. ir org., A. Pocius — išd., Dr. A. J. Tananevičius — d-ras-kvot.

75 kp., Los Angeles, Cal.

A. Bitautas — pirm., K. Lubinas — fin. sekr. ir išd., J. Pupis — prot. sekr.

79 kp., Inkerman, Pa.

J. S. Gilvickas — pirm., J. Ulis — vice-pirm., S. Jakučionis — fin. sekr., P. Tamošiunas — prot. sekr. ir org., P. Šimukonis — išd., P. Bernackas — duoklerinkys.

82 kp., Pana, Ill.

A. Laukaitis — pirm., ir org., J. Ragutis — vice-pirm., V. Adomaitis — fin. ir prot. sekr., K. Butkauskas — išd., M. Pranckevičius ir V. Kaminskas — išd. glob., Dr. A. Lee Alderson — d-ras-kvot.

85 kp., Edwardsville, Pa.

J. Jenaliunas — pirm., A. Krivickas — vice-pirm., J. Parulis — fin. sekr., S. Laukevičius — prot. sekr., J. Kalitavičius — išd., K. Ciceliauskas ir St. Tamašauskas — išd. glob., J. Guras — org., A. Urbonas— marš., Dr. S. H. Rynkewich — d-ras-kvot.

87 kp., So. Omaha, Nebr.

J. Žarnauskas — pirm., A. Žalpis — fin. sekr., J. Strazdas — prot. sekr., P. Klijunas — išd., O. Žalpienė — org.

88 kp., E. St. Louis, Ill.

L. Bukauskas — pirm., J. Daujotas — vice-pirm., J. Gurčius — fin. sekr. ir org., J. Senkus — prot. sekr., J. M. Žičkus — išd., M. Tenikaitienė, P. Bukauskas ir J. Petraitis — išd. glob., Dr. L. E. Wedel — d-ras-kvot.

89 kp., E. Chicago, Ind.

P. Ščerbavičius — pirm., P. Čeknis — fin. sekr. ir išd., J. Dugnas — prot. sekr., J. Jasaitis ir A. Masilionis — išd. glob., A. Dugnienė — org.

90 kp., Bridgeville, Pa.

T. Gelčis — pirm., J. Labanauskas — vice-pirm. ir išd., J. Kazlauskas — fin. sekr. ir org., St. Bakanas — prot. sekr. ir org., J. Naujalis ir M. Medoniutė — išd. glob., J. Greičius, J. Žvirblis ir A. Bakanas — lig. lank., A. Bakanas — marš., Dr. S. C. McGarvey — d-ras-kvot.

92 kp., Courtney, Pa.

V. Gamulis — pirm., J. Žvirblis — vice-pirm., K. Leliušis — fin. sekr., J. Barškietis — prot. sekr., A. Kisielius — išd., V. Urbonas ir J. Bugaila — išd. glob., D. Lekavičius — org.

94 kp., Oakville, Conn.

K. Bendleris — pirm., V. Barkauskas — fin. sekr., E. Sakalas — org.

95 kp., Coal Centre, Pa.

J. Linkevičius — pirm., A. Mikulskis — vice-pirm., P. Rudis — fin. sekr., J. Galinskas — prot. sekr., J. Rudienė — išd., A. Nenortas, K. Sarpalius ir Cip. Navikas — išd. glob., A. Šukis — marš., M. Višniauskienė ir A. Šukis — lig. lank., Dr. Forker — d-ras-kvot.

97 kp., Cle Elum, Wash.

P. Peckevičius — pirm., J. Kurtinis — sekr. ir išd., Dr. W. E. Keehl — d-ras-kvot.

101 kp., Paterson, N. J.

Ragauskienė — pirm., Navickienė — vice-pirm., S. Simanas — fin. sekr., J. Danielius— prot. sekr., J. Petronis — išd., Tacionienė ir Malinauskienė — išd. glob., Motiejunas — marš., Dr. Feigenhoff — d-ras-kvot.

103 kp., Johnston City, Ill.

J. Gizevičius — pirm., J. Matulionis — vice-pirm., A. Sinkevičius — fin. sekr., A. Gnižinskas — prot. sekr., P. Noreika — išd., P. Karbauskas ir P. Bukleris — išd. glob., J. Matulionis — org.

105 kp., Dayton, Ohio.

K. Paulauskas — pirm., M. K. Mockevičius — vice-pirm., J. Urbonas — fin. sekr. ir org., T. A. Sakaitis — prot. sekr., M. Valiušis — išd., V. Adomaitis ir Ig. Gužauskas — išd. glob., Dr. W. S. Powell — d-ras-kvot.

106 kp., San Francisco, Cal.

J. Stasiukaitis — pirm., K. Sobelis — vice-pirm., J. K. Čaplikas — sekr., J. Koblinskas — išd., A. Mugianis — išd. glob. ir org., J. Bolinkis — marš.

107 kp., Philadelphia, Pa.

A. Jašmontas — pirm., K. Krivickas — fin. sekr., P. Tešerskis — prot. sekr., F. Lečkunas — išd., A. Galkus — org.

(Daugiau bus)

Žmogaus ištobulintas protas nei pusvalandžio nebus be darbo.

Tel. Empire 7365
Dr. F. MATULAITIS,
322 Holbrook Ave.,
DETROIT, MICH.
Valandos:
12—2 p. m. ir 6—8 p. m.
Ultravioletinė šviesa. Diathermia.

ATRASK PATS SAVO LAIMĘ!
Skaityk
"BURTININKĄ"
„Burtininkas" eina kas mėnuo naujas antri metai ir stiprus, kaip uola! „Burtininkas" yra vienintėlis žmonių laimės išburtuvas ir nelaimės pranešėjas; „Burtininko" kaina metui $1.00.
„Burtininką" skaitydamas kiekvienas žmogus pasimokina ir atranda pats savo laimę, buk ir Tamsta laimingas! Pinigus siųsdamas adresuok:
LIET. ŠVIETIMO KNYGYNAS,
3106 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Dept. 6

FOTOGRAFAS IR MALIORIUS VAŽIUOJA LIETUVON.
Buvęs Philadelphijos fotografas trečiu kartu važiuoja Lietuvon. 1922 metais del 9 šimtų Amerikos lietuvių sanžiningai patarnavau nufotografuodamas jųjų gimines Lietuvoj, Suvalkų ir Kauno rėdyboj. Daug kas siuntė pinigų nusitraukti paveikslus, bet jų nesulaukė. Lietuvi. Jeigu nori kad Lietuvoj nufotografuočiau jusų tėvukus, brolius, seseles, triobas su gyvuliais, ar mylimą vietą, tai rašyk tuojaus pilną adresą jusų giminių Lietuvoj ir savo adresą, nes Amerikon sugrįžęs rudenyje 1925 m. prisiųsiu prabas. Pamatę sampalus duosite užsakymą. Pinigų ant rankos nereikalauju. Nereikalausiu pinigų ir Lietuvoj nuo jusų giminių. Aplankysiu visos Lietuvos tolymesnius kampelius.
V. J STANKUS, fotografas,
70 N. 7-th St., Easton, Pa.

S. L. A. VETERANAI

Rašo *A. B. Strimaitis.*

(Tąsa)

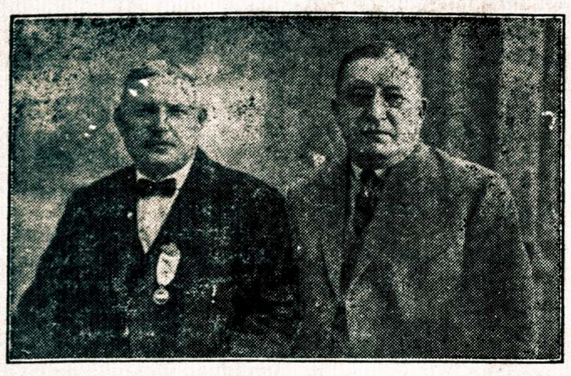

DU SLA. CENTRO IŽDININKAI.

Po dešinei yra *T. Paukštis* — „po mųs nebus mųs", dabartinis SLA. Iždininkas, kuris buvo išrinktas iždininku ir tuomet, kai ižde nieko daugiau nebuvo apart šventakupriškos kvitos su špyga, nes kunigai, pabėgdami iš SLA., nusinešė ir visą SLA. turtą į savo abazą. Tas įvyko buvusiam triukšmingąjam 16-tam Seime, Wilkes Barre, Pa., 1901 m. Bėgyje keturių metų p. Paukštis perdavė naujai išrinktam iždininkui 20-tam Seime, buvusiam New Britain, Conn 1905 m., gryno turto $16,500.00. Antru kartu visuotinu narių balsavimu buvo išrinktas Iždininku ir užtvirtintas 28-tam Seime Waterbury, Conn., 1914 m., ir iki šiam laikui tarnauja SLA. kaipo jo Iždininkas. Dabar SLA. turtas siekia gerokai viršaus pusės miliono dolerių ir todel dabar jis neklaidingai tvirtina savo išsireiškimu, kad „po mųs nebus mųs".

Po kairei yra *J. Skritulskas* iš New Britain, Conn., kuris SLA. Iždininku buvo išrinktas 20-tame Seime, buvusiam New Britain, Conn., 1905 m., ir tarnavo tame urėde per ištisus devynis metus iki 28-tam Seimui, buvusiam Waterbury, Conn., 1914 m. J. Skritulskas buvo mėgiamas visų narių ir žinomas kaipo vienas iš Jonų trejybės, nes mat SLA. Centraliam Komitete buvo Jonas Tareila Prezidentu, Jonas Žemantauskas Sekretorium ir Jonas Skritulskas Iždininku, tad ir susidarė teorija apie Jonų trejybę.

(Daugiau bus)

Kun. Purickio Išteisinimo Motyvai

Lietuvos Vyriausis Tribunolas matyt nerado galimybių kun. Purickio ir jo bendrų išteisinimo motyvus amžinai paslėpti už uždarytų teismo durų. „Lietuvos Žiniose" užtinkame pranešimą, kad į 14 dienų po bylos užbaigimui Vyriausis Tribunolas paskelbia motyvus, kuriais remianties kaltinamieji išteisinti. Kadangi tie motyvai yra begalo įdomųs ir reikšmingi, tai čionai perspausdiname ištisai tą „L. Ž." straipsnelį.

PURICKIO BYLOS SPRENDIMĄ PASKELBUS.

Vasario 24 d. 1 val. dieną Vyriausiasis Tribunolo narys Čiapas Tribunolo salėje viešai paskelbė Purickio ir kit. byloje galutiną sprendimą. Prie paskelbimo buvo Vyr. Tribunolo Valst. gynėjo pad. Vaitys ir kaltinamieji kun. Purickis ir Vaitiekunas.

Pirmą dalį apie pusę viso sprendimo užima Tribunolo išaiškinimas, jog ši byla buvo teisėtai iškelta ir priklausė jam teisti. Antrą dalį užima motyvai iš esmės apie tai, delko Purickis ir kiti išteisinti. Iš tų motyvų paaiškėjo, kad musų spėjimai pasitvirtino. Tribunolas rado iš vienos pusės, kad veikiančiais pas mus įstatymais nebuvę uždrausta nei privatiems pirkliams, nei pagalios valdininkams prekiauti su užsieniu — vežti, sakysim, sachariną Rusijon parduoti, o ten nupirkus brangenybių parsivežti Lietuvon, o iš kitos pusės, jeigu ir buvę peržengta įstatymais nustatytos ribos valdininkams, tai pateisinama Valstybės butinais reikalais, pagalios galėjusi kilti kalba apie valdžios neveiklumą ar apsileidimą, bet šitokiems nusižengimams pritaikius 1922 m. amnestijos įst. netekę jų nagrinėti. Del kaltinimo del išdavimo su Purickio ir Vaitekuno parašais melagingų liudymų apie siunčiamų Rusijon vagonų turinį Tribunolas rado, jog ir už tai bausti negalima esą, nes siuntimas tų vagonų buvęs teisėtas.

Del kaltinimo kun. Purickį dalyvavus Jagomastaitės varytojoj spekuliacijoj svetimų šalių valiutomis, Tribunolas rado, kad esą įrodymų už ir prieš Purickio dalyvavimą tose spekuliacijose, o kadangi kiekviena abejonė aiškinama teisiamojo naudai, todei ir šitas kaltinimas Tribunolo paskaitytas užtektinai neįrodytu. Kas link užmetimo, kad kun. Purickis pasisavinęs 11 milionų valstybinių pinigų, Tribunolas sutikęs su ekspertų nuomone, kad nors kun. Purickis atsiskaitęs iš 1919—1920 m. gautų valstybinių pinigų tik bylai iškilus 1922 m., nors 400,000 suvirš markių Purickis sugrąžinęs iždui 1922 m. prieš pat litų įvedimą, tai yra markių kursui nupuolus, bet kadangi nei Valstybės Kontrolė, nei Finansų Ministerija nekėlusi reikalavimo del nuostolių, todel laikoma iš visko atsiskaičius. Galėjusi dar kilti kalba del atskaitomybės netvarkos, bet už tokius nusižengimus taip pat 1922 m. amnestijos įst. atleidžiąs bausmę, todel tai palikta nenagrinėjus.

Tikimės, kad patys kaltinamieji pasirupins suteikti spaudai pilną sprendimą del smulkesnio pranešimo visuomenei, juk jie prašė viešo nagrinėjimo. Tuo tarpu mes galime paminėti tą sprendimą tik apgraibomis, nes sprendimo nuorašą gali gauti tik kaltinamieji.

Negalime čia nepaminėti, kad Tribunolo narys paskelbęs viešai sprendimą paaiškino, kad jo viso skelbti spaudoje nesą galima ir reikia gauti Pirmininko leidimas. Nesuprantama, delko viešą sprendimą negalima esą spausdinti. Jeigu tą sprendimą galėjo išklausyti, kas tik norėjo, delko jo negalima duoti perskaityti spaudoje?

L.

Tai jums kun. Purickio ir kitų jo bendrų „nekaltybė"! Einant prie galutinų išvadų delei šios reikšmingos bylos užbaigos ir delei kaltinamųjų išteisinimo, pasiremiant paties Lietuvos Vyriausiojo Tribunolo pareiškimais, tenka pasakyti štai kas:

1. Vyriausis Tribunolas tikrina, kad kun. Purickiui byla iškelta teisėtai, vadinasi buvo įrodytas prasikaltimas, nes vėju paremto kaltinimo Vyriausis Tribunolas nebutų ėmiasįs nagrinėti.

2. Kun. Purickis ir jo bendrai išteisinti ne delto, kad jie butų nekalti, bet delto, kad veikiantieji Lietuvos įstatymai nedrausdę valdininkams šmugelio varyti, o kur buvę peržengta įstatymais nustatytos ribos valdininkams, tai pateisinama Valstybės butinais reikalais. Bet kurie tie „Valstybės butini reikalai", kurie leidžia pateisinti net prasižengusius prieš įstatymus valdininkus, nepasakoma.

3. Visi kaltinamųjų draugų liudymai apie jų nekaltybę paimti pagrindu jų išteisinimui ir vien delto atmesti neginčijami įrodymai jų prasikaltimo, arba paties Tribunolo žodžiais tariant, kiekviena menkiausia abejonė priskaityta kaltinamųjų naudai.

4. Kur buvo neginčijami prasikaltimai, tai pasiremiant amnestijos įstatymais, jie palikta nenagrinėtais. Taipgi kun. Purickio prasikaltime del neatsiskaitymo iš 11 mil. auksinų valstybės pinigų, apart amnestijos įstatymo pritaikymo, pasitenkinta paprastais menkos vertės formalumais.

5. Šiuose kaltinamųjų išteisinimo motyvuose *nei puse žodelio neprisiminta, kad kun. Purickis ir jo bendrai yra nekalti.* Jie išteisinti *tik pasiremiant įstatymų trukumu valdininkų šmugeliui uždrausti, amnestijos įstatymo pritaikymu ir menkos vertės formalumais, kuriuos sudarė kun. Purickio draugai.*

Akyvaizdoje šitokių kun. Purickio ir jo bendrų išteisinimo motyvų, klerikalinė spauda ir visas klerikalinis pasaulis be pasigailėjimo patys save išpliekia, kuomet jie taip garsiai šukauja apie kun. Purickio „nekaltybę". Klerikalai daug išmintingiau pasielgtų užčiaupdami savo burnas ir nieko nekalbėdami apie šią bylą. Jie turėtų atminti tą faktą, kad šiandien jau nebeta gadynė, kad reakcinio teroro priemonėmis butų galima nustelbti teisybės pajautimas ir užčiaupti burnas visiems už teisybę kovojantiems žmonėms.

Lietuvoje Grįžta Baudžiava

Savu laiku buvo plačiai rašyta Lietuvos ir Amerikos lietuvių spaudoje apie sugrįžimą Lietuvon generolienės de Bondy. Šitos ponios vyras — generolas de Bondy visą laiką tarnavo Lenkijos legionuose ir turbut po šiai dien dar tebetarnauja. Taipgi šita pati Bondienė, budama Vilniuje, pasirašė protestą kartu su kitomis Lenkijos poniomis, kuriuomi buvo protestuojama prieš Lenkijos valdžios žygį ištremiant 33 lietuvius ir gudus veikėjus iš Vilniaus ir tame proteste buvo reikalaujama visus aukščiau minėtus veikėjus pakarti, kaipo Lenkijos valstybės išdavikus.

Vienok, rodos 1923 metų pradžioje, šita pati Bondienė grįžta Lietuvon, kad apsigyventi savam Krikštėnų dvare. Ir šitą Bondienę sutiko su išskėstomis rankomis visa aukštoji klerikalija, net ir vyskupas Kerevičius ją užtariavo, kuomet pažangioji spauda reikalavo valdžios ją tinkamai nubausti, kaipo Lietuvos valstybės išdavikę. Tuojaus jai sugrąžintas Krikštėnų dvaras ir čionai ji pradeda praktikuoti baudžiavos laikus. Jai gelbsti policija ir net aukštesnieji valdininkai žiauriai kankinkinti Lietuvos piliečius, kurie savo krauju ir pasišventimu sukurė nepriklausomą Lietuvos valstybę.

Delei tų generolienės Bondienės su padėjėjais piliečių kankinimų buvo kilusi byla, apie kurios užbaigą tik dabar praneša „Liet. Žinios". Tos bylos užbaiga yra stačiai pasityčiojimu iš Lietuvos žmonių teisių ir kartu yra paraginimu Lenkijos dvarponiams, gyvenantiems savo dvaruose Lietuvoje, nusisamdyti sau išgamas policijos viršininkus ir kitus valdininkus ir kankinti nekaltus Lietuvos piliečius, tuo budu demonstruojant baudžiavos laikus. Šitoki atsitikimai Lietuvos gyvenime turi buti griežtai pasmerkti ir valdžios viršunės turi imtis rimtų priemonių sudraudimui Varšavos bernų dukimo Lietuvoje. Kadangi tas visas įvykis yra labai reikšmingas ir kartu pasibaisėtinas, tai čionai perspausdiname tą „L. Ž." straipsnį ištisai. Pasiskaitykite Amerikos lietuviai ir patirkite kaip jusų broliai yra kankinami ir išjuokiami pačioje Lietuvoje, už kurią jie kovojo ir kurios reikalams Amerikos lietuviai dirbo ir paskutinį savo centą aukojo. Ir šitas įvykis yra juo skaudesnis, kad nekaltų Lietuvos žmonių budeliais yra Varšavos bernai, o Lietuvos valdonai ir net teismai į tokius pasibaisėtinus įvykius pro pirštus žiuri ir šaiposi iš žmonių skausmų ir skriaudų.

VĖL GENEROLIENĖ BONDIENĖ SU PADĖJĖJAIS.

Šių metų sausio 15 dieną Kauno Apygardos Teismas Ukmergėje nagrinėjo, Ukmergės apskrities, nuovados viršininko, Juozo Rogeno ir policininko Stasio Noviko bylą, kurie buvo kaltinamuoju aktu kaltinami už mušimą piliečių darant kratą.

1923 metais rugpiučio mėnesį, pas pilietį Valaikų kaimo, Pabaisko valsčiaus, Ukmergės apskrities Petrą Rickevičių atvyko Pabaisko policininkas Čereška su Krikštėnų dvaro savininke Bondiene ir padarę kratą laike kurios Bondienė keletą daiktų pripažino už savo, kurie laike 1914—1923 metų iš Krikštėnų dvaro žuvo, jai su vyru generolu De Bondy esant Rusijoj (Lenkijoj?); bet iš daiktų nieko nepaėmė.

Savaitei laiko praslinkus Valaikių kaiman atvyko policininkas Novikas su Antonina Bondiene, dukterims ir Kauno Vyriausiuoju Notaru Lynartu ir padarę kratą pas Juozą Janušį, kur pripažino Bondienė savo vieną katilą, atvyko visi pas Petrą Rickevičių ir liepė visus daiktus, kuriuos Bondienė pažino, vežti dvaran. Po šio polic. Novikas su vadinama nukentėjusia Bondiene ir liudininkais išvyko daryti kratos pas kitą kaimyną. Sužinojęs Petras Rickevičius, kad pas Marcinkevičių imami visi daiktai ir gabenami dvaran, bijodamas, kad ir jo nuosavų daiktų nepaimtų, kuriuos Bondienė pripažino savais, sakydama kad „mužikas tokių daiktų negali turėti", pasikinkęs arklį išvažiavo Mėlynių kaiman pas buvusį Seimo narį Gruodį pasiklausti, kas daryti kad eina tokia sauvalė. Išvažiavus Petrui Rickevičiui iš namų tuojau čia atvyko vėl policinin. Novikas su Bondiene ir Lynartu ir norėdami atidaryti kluoną, pareikalavo nuo Rickevičiaus sunaus Viktoro 15 metų amž. raktus. Pastarajam pasakius, kad tuojau tėvas parvažiuos, ir jis turi raktus, Lynartas kirto lazda *vaikui per pečius,* o policinin. Novikas sudavė jam kelis kartus perveidą ir privertė vaiką kartu su jais važiuoti ieškoti tėvo, bet nesuradę atvažiavo vėl į Rickevičiaus namus ir policininkas Novikas užsidaręs kambaryje vaiką Viktorą Rickevičių, ir *sudėjęs tarpe pirštų jam brauningo šovinius* spaudė ranką spirdamas pasakyti, kur išvažiavęs jo tėvas. Ant rytojaus pas Rickevičių atvyko vėl polic. Novikas ir pareikalavo kad Petras Rickevičius su sunum Viktoru vyktų Krikštėnų dvaran, kur nuovados viršininkas Rogėnas, užsidaręs atskiran kambarin pradėjo visaip grasinti ir apie dešimt kartų kirto Rickevičiui per veidą. Po šio Rogėnas iš Krikštėnų dvaro išvažiavo, palikęs veikti vieną pol. Noviką, kuris vakarop norėjo vežti Petrą Rickevičių kaip areštuotą Ukmergėn, bet privažiavus prie kryžiaus, *Bondienė privertė Rickevičių, prieš kryžių prisiekinėti, bučiuoti žemę ir taipgi pabučiuoti jai rankas;* po ko Rickevičius buvo paliuosuotas.

Teismo atsakomybėn tebuvo patraukti nuovados viršininkas Rogėnas ir policinin. Novikas, kurie teismo posėdy neprisipažino kaltais, bet kadangi jie tuos savo darbelius darė viešai, tai buvo daug liudininkų, kurie įrodė kaltę ir Teismas, pasigailėdamas Rogėną ir Noviką nubaudė kiekvieną po tris savaites areštė.

Tokius dalykus patyręs žmogus pamanai, ar tik negyveni baudžiavos laikais, kuomet visoki Bondžiai rykštėmis plakė ir varė į dvarus, su caro činauninkais, ar gyveni demokratinėje respublikoj, kur konstitucijos laiduota kiekvieno piliečio laisvė ir lygybė?...

Vaiduoklis.

IŠ AFRIKOS GABENS LIETUVON MIŠKĄ.

Fanerų fabrikas Klaidėdoje, neturėdamas vietoj tinkamo miško, bet nenorėdamas stabdyti darbų, prie kurių užima 560 darbininkų, veda derybas pirkti miško iš Afrikos. Tokių periodų, kad miškas iš ten buvo gabenamas, jau yra buvę.

LIETUVIAI AMERIKOJE

MINERSVILLE, PA.

A. † A. Povilas Latvėnas.

Gruodžio 29 d., 1924 m., mirė visiems Minersvillės gyventojams gerai žinomas Povilas J. Latvėnas. Kadangi velionis Latvėnas, kaipo angliakasys, nepaprastai daug nukentėjo, todel jo biografija žingeidi skaitytojams.

Jaunas 24 metų gražus vyras velionis Povilas pasaulinio karo metu vengdamas stoti kariuomenėn nuvyko į West Virginijos angliakasyklas dirbti. Tenai del sistemos netikumo (nepaisant, kad neprityręs nuo pavojaus saugotis), tapo nusiųstas į pavojingą vietą vienas dirbti. Po šuviui dumuose likos griuvančių akmenų sutrintas: strėnos nukirstos, veidas sukraipytas, liežuvis buvo per smakrą išlindęs, bet likęs šiek-tiek gyvas. Ligoninėje po savaitės kitos pradėjus jam kalbėti, daktarų psašė, kad jie jį numarintų. Nors daktarai stebėjosi kaip jis gyvena, tačiau atsisakė taip daryti. Po sunkiai operacijai jam strėnos tapo vieno colio sidabru sujungtos ir delei to, jo abi kojos buvo nutirpę ir šlapumo, bei išeigos nesukontroliuodavo — prisėjo nelaimingam visada ant lazdų vaikščioti. Be to, jo kojų kulnys nuolatos nuodijosi ir per 6—7 metus veik kas žiema ligoninėj išgulėdavo po kelias lygiai operacijas išlaikant.

Jo kojos ant tiek buvo nutirpę, kad jis nejausdavo jas turįs. Vieną kartą žiemos metu prie pečiaus sėdint, ranką žemyn ant šlaunies nuleidus pajudo šlapia. Pažvelgus matėsi kraujuota ranka ir šlaunyje skylė išdegus. Vienok jis šlaunyje jokio skausmo nejautė ir nejuto, kuomet skylė išdegė.

Iš anglių kompanijos gaudavo po $8.00 į savaitę pragyvenimui. Iš priežasties neturto, bei vidurių nekontroliavimo, apart skausmo, jo gyvenimas dar sunkesnis buvo. Buvo laisvų idėjų, kliasiniai susipratęs žmogus. Tiesa, jam arčiau prie širdies buvo socialistų partija ir LSS., bet abelnai visą darbininkišką judėjimą pagal savo išgalę rėmė.

Kadangi daugel laiko nelaimingas Latvėnas turėjo praleisti be skaitymo ligoninėse, todel nestebėtina, kad politinėse pažvalgose atsiliko. Kada sveikatoje geriau jautėsi, visuomet ateidavo į prakalbas, pagelbėjo pardavinėti darbininkišką literaturą, mylėjo politines diskusijas, padėjo lošti teatre „Miegančioji Liaudis".

Nors jam pačiam aukos buvo reikalingos, bet svarbesniuose darbininkiškuose reikaluose su aukom irgi prisidėdavo, arba kam nors paprašius centą-kitą paskolinti, jeigu tik turėdavo, tai paskutinius atiduodavo, nors, žinoma nuo savęs maistą nutraukdavęs. Latvėnas buvo laisvai protaujantis ir kalbantis žmogus, bet jį mylėjo ir katalikai, nes su visais gražiai apseidavo.

Prieš sužeidimą prigulėjo SLA., bet ilgai begulint ligoninėje (giminių neturint ir kuopos tam miestukyje nebunant), su organizacija prisėjo persiskirt, o po sužeidimui jokios pašalpinės draugystės nepriėmė. Artimų giminių Amerikoj neturėjo, tokiu budu visas pasaulis nuo nelaimingojo Latvėno užsikreipė. Už vis daugiausia nelaimingą L. sunkiausiose ir paskutinėse jo dienose gelbėjo J. Trepkų šeimyna, bei Jankauskai jį buvo priglaudę, bet yra ir tokių žmonių, kurie nuo velionio pinigų buvo pasiskolinę, o L. numirus užsigynė (faktą liudija priešmirtiniai L. žodžiai ir jo užrašų knybelė).

Iki mirties prigulėjo A. L. D. L. D. 14 kuopoj, kuri nupirko gyvų gėlių vainiką ir per naujus 1925 m. burelis darbiečių ant laisvų kapų palaidojo, o J. Trepkus pasakė paskutinio patarnavimo prakalbėlę.

Latvėnas savo jaunystę, sveikatą, laimę ir gyvastį mainose padėjo, kaip tukstančiai kitų angliakasių, o mainų savininkai iš vargdienių kraujo sau laimę turi. Ar ilgai pasaulyje tokia neteisybė gyvuos?

Povilas J. Latvėnas paėjo iš kaimo Minkunų, Rokiškio apskričio, Kauno rėdybos. Į J. S. atvyko 1912 m. į Chicagą, pas savo dėdę Mironą. Gyveno Detroite, W. Virginijoj ir apie 6 metus Minersville, Pa. Mirė vos 32 metų amžiaus sulaukęs.

Lai buna jam lengva amžinoj tėvynėj-žemelėj ilsėtis!

K. Arminas.

ST. LOUIS, MO.

SLA. 214 kp. bendrai susidėjus su A. L. D. L. D. 58 kp., L. M. P. S. 124 kp. ir A. D. P. 45 kp. 22 d. vasario surengė teatrą ir balių. Perstatė 3 veiksmų veikalėlį **„Nastutė"**.

Lošime dalyvavo: M. Liobikiutė — Nastutės rolėj, O. Baltrušaitienė — Braukienės rolėj. P. Baltrušaitis — rašt. Stripavičiaus rolėj, A. Klijunas — Drimbos rolėj, T. Krisiunas — Jono rolėj ir J. K. Dečkus — Petro rolėj.

Lošime buvo trukumų, bet kad kritika visuomet esti lengvesnė, negu užduoties atlikimas, todel ir nekritikuosiu, tiktai patarčiau lošėjams visuomet garsiai kalbėti, kad ir publika girdėtų, ne vien tik lošėjai ant scenos, ir išsimokinti geriau savo roles. Geriausia atliko, tai M. Liobikiutė -- Nastutės rolę ir O. Baltrušaitienė — Braukienės rolę.

Po tam sekė juokingas pasikalbėjimas, kurį atliko T. Krisiunas ir J. K. Dečkus. Tą pasikalbėjimą patys lošėjai sutaisė ir pavyko gerai. Taipgi Tenikaičiutė deklamavo porą deklamacijų. Po tam sekė šokiai.

Senai jau buvo toks pasekmingas balius musų kolonijoje. Publikos buvo arti 500 ir balius davė pelno $114.00, tai visoms draugystėms išpuls po $28.50.

Baliaus pasekmingumo nuopelnas, tai sugabumai ir darbštumas rengimo komisijos. J. V. Klastaičio, T. Krisiuno, C. Petrulio, P. Baltrušaičio ir J. K. Dečkaus. Ta pati komisija bandys vėl rengti koncertą ir balių per Velykas, jei pavyks viskas gerai ir gaus svetainę 1441 Chouteau Ave.

J. K. Dečkus.

BOSTON, MASS.

Patyrius Lietuvos klerikalinių valdonų žiaurius persekiojimus laisvos minties žmonių, ypatingai jų nusistatymą prieš Dr. Joną Šliupą, norisi padaryti sulyginimas Amerikos laisvamanių padėties su Lietuvos laisvamanių padėtimi. Ir kuomet sulygini, tai ištikrųjų milžinišką skirtumą matai!

Štai amerikonų laisvamanių bei laisvos minties žmonių etikos pravedėjas Dr. Feliksas Adleris, socialės etikos profesorius Columbijos universitete, viešėjo Bostone 8 d. vasario ir tą dieną „The Boston Ethical Society" žynyčioj (amerikonų laisvos minties žmonių žynyčia vietoj bažnyčios) „Twentieth Century" kliubo salėje, prie pat Rymo katalikų bažnytinės decezijos raštinės, Dr. Adleris sakė prakalbą temoje „Incompatibility in the personal relations" (Nesutaikomumas asmeniškų santykių). Publikos prisirinko kupinai pilna žynyčia. Mat amerikonams Dr. F. Adleris yra tuo pačiu, ką lietuviams Dr. Jonas Šliupas. Dr. Adleris fiziškai mažas, 5 p. 3—5 c. aukštumo, 135—145 svarų sunkumo — plikas.

Lietuvoj tik praeitą metą (1924) Dr. Jonas Šliupas pravedė mokslinį etikos judėjimą, suorganizuodamas Laisvamanių Etinės Kulturos Dr-giją. O Amerikoje Dr. Adleris tarpe amerikonų tokį pat judėjimą pravedė 50 metų atgal — 1876 m., kuomet suorganizavo „The Cultural Ethicks Society" (Kulturinės Etikos Dr-giją) New Yorke.

Dr. Adlerio mokslinės ar civilės etikos judėjimas per 50 metų Amerikoje išaugo į milžinišką judėjimą. Šito judėjimo principas: „per etikos draugiją auklėti tikrą mokslinę tikybą ar dorą — nepriklausomą moralybę nuo teologijos. Bažnyčios vietoj — etikos draugija. Ir tai ne sektiška. Šitos draugijos nariai gali semti žinias iš visokių didelių mokytojų taip religiškų ir ne religiškų, senovinių ir dabartinių. Mes kovojame už intelektualę mokslinę laisvę. Stovime ar ieškome daugiau šviesos delei moralybės klausimų. Mes tikime į moralybės žynystę ir progresyvį praktišką mąstymą. Musų draugijos nariu gali buti kiekvienas doras asmuo, kuris tiktai nori padidinti žynystę prie meilės ir prie gero praktiško gyvenimo".

Prof. Dr. Adlerio ir Dr. Jono Šliupo judėjimai kaslink mokslinės etikos arba civilės bei laisvos tikybos, yra žinomi visame sviete. Etikinė ar civilė bei mokslinė dora yra plačiai prasiplatinus netik Amerikoj, bet ir Anglijoje. Dabar vieši Amerikoj anglų mokslinės etikos vadas Dr. Stanton Coit. Jisai Bostone sakė 4—5 prakalbas įžymesniems amerikonams. Šiemet gegužės mėnesyje sukanka 50 metų nuo pravedimo laisvos minties mokslinės etikos judėjimo čia, Amerikoj. Yra kalbama, kad šiemet prie šitų sukaktuvių amerikonai šauksia visasvietinį mokslinės etikos kongresą. Pirmas visasvietinis kulturinės arba mokslinės etikos kongresas buvo Šveicarijoje, Zuriche 1896 metuose. Jeigu įvyktų Amerikoje toksai kongresas, gal Dr. Jonas Šliupas galėtų iš Lietuvos atvykti ir atstovauti Lietuvos Laisvamanių Etinės Kulturos Dr-giją.

Ne religiškos kulturinės arba mokslinės bei civilis etikos judėjimas gerai stovi Prancijoje ir Vokietijoje. Religija arba krikščionybė bei bažnyčia per čielus du tukstančių metų nieko gero moralybei nedavė, nė žinojimo, nė praktikos žvilgsniais. Socialis gyvenimas pilnas žaizdų, bažnyčia nesugebi ar nemoka draugijinių žaizdų gydyti. Užtai mokslas bei mokslinė kulturinė etika turi stoti vietoj religijos ar bažnyčios. Delto mes progresyvio mąstymo žmonės tokį judėjimą turime remti.

Apie ne bažnytinę, arba kulturinę bei mokslinę etiką galima plačiau sužinoti iš Amerikos tokių draugijų — fedaracijos organo „The Standard", 2 West 64-th St., New York City. Mėnesinis žurnalas, metams 1 dol., egz. 20 centų. Knygynuose galima gauti šios dienos lektoriaus bei Prof. Dr. Fel. Adlerio knygos ar raštai: „An Ethical Philosophy of Life" (Gyvenimo Etikos Filosofija), „Life ant Destiny" (Gyvenimas ir Ateitis), „Moral Instruction of Children" (Moralės Pamokos Vaikams) ir „Reconstruction of the Spiritual Ideal" (Pertvarkymas Dvasinio Idealo).

Prof. Dr. Feliksas Adleris yra senas žmogus 75 metų amžiaus, gimė 1851 m. Pirmiau jisai buvo orientalės literaturos profesorium Cornel universitete. Dabar nuo 1902 m., yra Columbijos universitete socialės etikos profesorium. Lietuvoj Dr. Jonas Šliupas delei tokio judėjimo negauna net gimnazijoje vietos už mokytoją, o Amerikoj amerikonai tokiam pat veikėjui įrengė net jo teorijų ar mokslo katedrą didžiuliam Columbijos universitete. Delei didesnio pagerbimo Dr. Adlerio, paskyrė jį to mokslo profesorium. Didelis skirtumas tarpe Lietuvos ir Amerikos. Matomai Lietuva eina ne Amerikos demokratijos sistemos keliais!

Reporteris.

STRAIPSNIS 116.

Kaip Pašildyti Pieną Iki Reikalaujamo Laipsnio.

Kad pašildžius pieną, įdėk bonkutę į šilto vandens indą taip, kad vanduo padengtų pieno lygmalę bonkoje. Kaitink indą, bet neduok vandeniui užvirti. Kad patyrus šiltumo laipsnį užlašink lašelį ant delno. Jei jauti ramų šiltumą, tai atvėsink pakišęs po bėgančia srove šalto vandens. Niekados nedėk čiulpiko į savo burną, kad patyrus šilimos laipsnį. Tai pavojingas budas. Del tos pačios priežasties neliesk pirštais tos čiulpiko dalies, kuri dedama į kudikio burną.

Kaip Kudikį Laikyti Penint.

Kuomet kudikis ima savo maistą laikyt jį savo kaire ranka. Bonkutė per visą laiką turi buti taip laikoma, kad gurklis visados butų pilnas pieno. Tas neduoda orui veržtis pro čiulpiką. Duok kudikiui progą paimti čiulpiką gerai.

Kiek Laiko Kudikis Turi žįsti Bonkutę.

Penėjimas turi buti baigtas per 20 minutų. Jei kudikis ryja godžiai, tai išimk čiulpiką keletą sykių. Jei jis mieguistas, tai palaikyk jį budinčiu iki pabaigs bonkutę. Jei nežiurint to, jis vistiek užmiega atimk bonkutę ir neduok jam nieko iki sekančio penėjimo.

Maistas, kurį teiki kudikiui, turi nustatytą įtaką jr augimui. Mokslas įrodė, kad daugumoje pienas teikia stiprybę ir gyvybę. Išvystyme augančių kudikių į stiprius ir sveikus vyrus bei moteris duok jiems užtektinai Eagle Pieno delto, kad Eagle Pienas yra grynas maistas suteikiąs visus maistingumo elementus reikalingus, idant kunas augtų.

Per 65 metus motinos penėjo savo kudikius su Borden's Eagle Pienu. Jis pasirodė esąs puikus kuną budavotojas maistas vaikams, kurie nėra normališkai sveiki. Gydytojai jį rekomenduoja vaikams, kurie nedapenėti ir be svorio.

Vaikai po visą šalį tukstančiai ir tukstančiai jų skolingi savo vikrią ir stiprią sveikatą Eagle Pienui. Nėra jokių abejonių apie Eagle Pieno grynumą arba pasekmes, kurias tukstančiai ateivių motinų gavo iš jo. Eagle Pienas yra labiau vartojamas kudikių penėjimui, negu visi kiti maistai kruvon sudėti. Nes tai yra grynas pienas ir cukrus, patogioje formoje, lengvai suvirškomas kudikiams.

Skaityk šituos straipsnius kas savaitę ir pasidėk ateičiai.

LIETUVON

NAUJAI NUPIGINTOS KAINOS Į ABI PUSI.

Trečioje kliasoje salig laivo į Kauną ir atgal nuo $203 iki $215 **GERA NAUJIENA.** Naujas Suv. Valst. įstatymas pavelija atlankyti Tėvynę ir buti metus, paskui be kliučių grįžti Amerikon nežiurint kvotos. Musų dideli laivai milžinai, kaip **MAJESTIC, didžiausias pasauly, OLYMPIC, LAPLAND, PITTSBURGH,** etc. siulo greitą kelionę į Cherbourg, Southampton, Antwerp Daug laivų išplaukia kas savaitė.

Visi musų 3-čios klesos keleiviai gauna atskirus kambarius dviems, keturiems ar šešiems žmonėms. Patogumai, puikus maistas ir mandagumas.

Kreipkitės prie mus vietinių agentų arba

WHITE STAR LINE
RED STAR LINE
No. 1 Broadway, New York.

TREJOS DEVYNERIOS

Lietuviams nuo senovės žinomos šaknys, kurios sudaro „Trejanką" mes inportuojame iš Lietuvos visas tas reikalingas šaknis ir todel musų sutaisyta **trejos devynerios** žmonėms labiaus tinka ir visi reikalauja „Palangos Trejankos" su Lietuvos herbu. Pakeliai parsiduoda po **75c., $1.00** ir **$1.50**; agentams leidžiame su dideliu nuošimčiu Trejas Devyneres, lietuviškas knygas ir kitus daiktus. Kas savo miestelį norite turėti gerą uždarbį, kviečiam rašyti mums:

L. M. O. HOUSE,
3343 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Reikalaukit Musų 1925 Metų Knygų Katalogo.

"DIRVA"

Mokslo, Literaturos ir Politikos Savaitraštis

Išeina Penktadieniais, 8 puslapių, didelio formato, visuomenės laikraštis.

Prenumerata metams **$2.00**
Lietuvon metams **$3.00**

Pusei metų pusė kainos.

„DIRVA"

3252 Superior Ave., Cleveland, Ohio.

„Dirvos" Agentura Siunčia Pinigus į Lietuvą ir Partraukia Gimines į Ameriką.

"VILNIS"

LIETUVIŲ DARBININKŲ DU-SYK SAVAITINIS LAIKRAŠTIS, 8 PUSLAPIŲ.

Išeina Utarninkais ir Pėtnyčiomis.

VILNIS turi savo korespondentus LIETUVOJ IR RUSIJOJ, suteikia teisingas žinias iš Amerikos ir viso pasaulio nuotikių.

Vieną numerį pažiurėjimui siunčiame veltui.

VILNIES prenumeratos kaina Amerikoj: metams $3.00; pusei metų $1.75; Chicagoj ir užrubežyj. metams $3.50; pusei metų $2.00.

VILNIS,
3116 So. Halsted St., Chicago, Illinois.

TĖMYKITE!

Didelis 548 Puslapių Puikiai Paveikslu-otas Veikalas Antgalviu

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje

ISTORIJA

Tai yra netik istorija didžiausios pažangos musų fraternalės organizacijos, bet tai yra beveik visų Amerikos lietuvių istorija, nes joje pakliudoma ir plačiai aprašoma musų visuomeniški santykiai išeivijoje. — Juo veikiau tą veikalą užsisakysite, tuo greičiau apsipažinsite su Amerikos lietuvių istoriją.

Kaina ——— $1.50
Drutame apdare $2.00

Reikalaudami, kreipkitės į „Tėvynės" Administraciją šiuo adresu:

"TEVYNĖS" ADM.,
307 W. 30th ST., NEW YORK, N. Y

Biznieriams Geriausias Pelnas Garsintis „TĖVYNĖJE"

"SANDAROS"

KALENDORIUS

1925 METAMS

Amerikos Lietuvių Tautinės SANDAROS NAUJAS KALENDORIUS 1925 metų jau gatavas. Norinti įsigyti labai gražų iliustruotą daugeliu paveikslų „SANDAROS" KALENDORIŲ reikalaukite dabar. Kaina tik 25 centai. Kalendorius labai gražus ir turiningas visokiais moksliškais raštais, beletristika, biografijoms, su daugybe paveikslų lietuvių veikėjų. Taipgi rasite daug žingeidžių žinių ir informacijų. Siųskite 25 centų vertės krasos ženkleliais, mes pasiųsime Tamstai šį gražų kalendorių.

PASARGA: Agentams duodame labai papiginta kaina.

"SANDARA",
327 E Street, So. Boston, Mass.

Telegrafinės Pinigų Perlaidos 50 Centu

NAUJIENOS įvedė šią stebėtiną pinigų siuntimo systemą, kad suteikus Amerikiečiams galimybės pasiųsti pinigų savo giminėms Lietuvoje trumpiausiu laiku, už pigiausią kainą. Kitur už tokius telegramus reikia mokėti po 4 ir 6 dolerius, o NAUJIENOS pasiunčia už 50 centų.

PINIGAI NUEINA LIETUVON Į 3 AR 4 DIENAS.

Sulig greitumo Lietuvos pašto yra pristatomi į visas Lietuvos dalis ir išmokami greičiausiu laiku. Pinigai pilnai garantuojami ir nesant galimybių išmokėt kam reikia grąžinami siuntėjui.

Štai yra litų kursas, prie kurio taipgi priskaitytas 50 centų telegramo kaštai ir 25 centai pašto išlaidos:

100 litų	$11.25	400 litų	$42.50	700 litų	$73.25
200 litų	21.50	500 litų	52.75	800 litų	83.50
300 litų	32.00	600 litų	63.00	900 litų	93.75

Money orderius reikia pirkti ant vardo:

Naujienos,
1739 S. Halsted Street, Chicago, Illinois.

DABAR UŽSIRAŠYK

"AMERIKOS LIETUVĮ"

Amerikos Lietuvis, sąvaitinis laikraštis ramių pasiskaitymų, naudingų moksliškų straipsnelių ir svarbiausių žinių, yra naudingas kiekvienam lietuviui. Kas jį užsirašys lapkričio ar sekančio gruodžio mėnesio bėgyje, gaus gražių dovanų knygomis ir gražų sieninį kalendorių. Užsirašykit dabar, o turėsite naudingą laikraštį.

Reikalaujam agentų užrašinėt Amerikos Lietuvį, pardavinėt knygas ir gražias laiškam popieras.

Laiškus ir pinigus siųsdami adresuokit taip:

"AMERIKOS LIETUVIS"
14 VERNON St., WORCESTER, MASS.

VARPAS

SAVAITINIS VISUOMENĖS, POLITIKOS, LITERATUROS IR MOKSLO LAIKRAŠTIS, EINA KAS ŠEŠTADIENIS.

Kaina metams Jung. Valstybėse $2.00
Pusei metų **1.00**
Užsieny ir Lietuvoj metams **3.00**
Pusei metų **1.50**

„Varpas" yra laisvos ir pažangiosios minties laikraštis, teisingai nušviečia pasaulinę ir ypatingai Amerikos politiką, paduoda daug žinių iš Lietuvos ir tvirtai stovi už nepriklausomos, laisvos ir demokratingos Lietuvos ir Lietuvių reikalus.

Jei nori gerų ir teisingų žinių, užsirašyk „Varpą". Siųsk pinigus šituo adresu:

„VARPAS",
3251 So. Halsted St., Chicago, Ill.

VIETINES ŽINIOS

Kalba Apie Paskolą Lietuvai.

„New York Times" dienraštyje pranešama, kad tarpe kitų valstybių, ieškančių paskolos Amerikoje, yra ir Lietuva, kuri buk ieškanti 5 mil. dolerių paskolos valstybei ir 1 miliono Kauno miestui. Ir šitos Lietuvai paskolos įeinančios į sąstatą tų paskolų, kurioms jau esą pinigų sumos sudarytos ir tik laukiama galutinų formalumų užtvirtinimo.

Vienok manome, kad šita aukščiau minėto laikraščio žinutė greičiausiai bus klaidinga, nes musų žiniomis Lietuvos valstybei ieškoma paskolos Amerikoje 17 milionų dol. sumoje, o Kauno miesto reikalams — įvedimui vandentiekio, kanalizacijos ir kitiems įrengimams, 2 milionų dol. sumoje. Ir mes turime rimto pagrindo manyti, kad Kauno miestui paskola bene jau yra gauta ir rodos dabar priguli tik nuo Kauno miesto valdžios ir Vidaus Reikalų Ministerijos galutinas realizavimas šios paskolos. Trumpa ateitis parodys kaip ištikrųjų yra su tomis paskolomis, nes reikia žinoti, kad pastaruoju laiku nei viena mažųjų Europos valstybių negali gauti paskolos Amerikoje. Jei ištikrųjų Kauno miestas net dviejų milionų dolerių paskolą gavo, tai pasirodytų, kad čionai yra kas nor s nepaprasto: arba Kauno miesto išimtinai gera padėtis, arba paskola rupinosi labai įtakingi žmonės, ar gal abi sąlygos kruvon susibėgę Kauno miestui paskolą laimėjo.

Dainininko Butėno Išleistuvių Vakarėlis.

Pasirengus dainininkui J. Butėnui kovo 25 d. vykti atgal Italijon baigti dainavimo mokslą, jo draugai surengė savo mylimam dainininkui išleistuvių vakarėlį, kuris įvyko sekmadieny, kovo 22 d., Tony's restaurane, Brooklyne. Svečių į šį vakarėlį susirinko apštus burelis — viršaus 100 ir visi buvo patenkinti pokiliu.

Apart skanios vakarienės, linksmų pasikalbėjimų ir žaislų buvo ir labai puikus programas laike vakarienės, kuris buvo pilnai panašus į koncertą. Mat sudainavo keletą dainų pats šio vakaro svečias p. Butėnas ir kiti vietiniai dainininkai. Taipgi pasakyta visa eilė trumpų ir širdingų kalbų, kuriose linkėta p. Butėnui laimingos kloties muzikos šalyje — Italijoje ir kad jam sektųsi kuogreičiausiai pasiekti tos aukštumos muzikos pasaulyje, kuri reikalinga pasaulinės svarbos artistams.

Šis vakarėlis buvo toks malonus, linksmas ir jaukus, kad svečiai nenoroms skirstėsi net vėlumui nakties atėjus ir kiekvienas kalbėjo, kad tokių malonių, draugiškų vakarėlių-pokilių labai maža esti. Vadinasi, menininkų pagerbimui rengiami vakarėliai-pokiliai yra daug linksmesni ir malonesni, negu politiniais motyvais rengiami pokiliai.

Prie progos norisi prisiminti, kad prieš išvažiuojant į Italiją p. Butėnas įdainavo kelioliką dainų į Columbia ir Victor kompanijų rekordus. Tarpe įdainuotų rekordų yra ir šios dainos: „Leiskit į Tėvynę", „Vilniaus kalneliai", „Vai varge, varge", „Kur bakužė samanota", „Litai", „Aš išėjau į girelę" ir kitos. Neužilgo šituos rekordus jau bus galima nusipirkti.

Reporteris.

„Vienybė" Rengia Ekskursiją Lietuvon.

Pati „Vienybė" praneša, kad ji organizuojanti ekskursiją Lietuvon, kuri išplauks iš New Yorko gegužės 30 d., United States Lines laivu „Prezident Roosevelt". Šią ekskursiją lydės ir visų keleivių reikalus prižiurės „Vienybės" redaktorius p. J. O. Širvydas, kuris drauge su savo žmona važiuoja Lietuvon paviešėti. Sakoma, jau dabar „Vienybės" ofisas užverstas prašymais iš įvairių Amerikos lietuvių kolonijų, kad patekus į šią „Vienybės" ekskursiją. Mat ekskursija rengiama patogiu laiku ir beabejonės bus smagi kelionė apsilankyti Lietuvon Amerikos lietuviams, todel kiekvienam ir norisi į šią ekskursiją patekti kuris tik rengiasi šią vasarą aplankyti Lietuvą.

Reporteris.

Brooklyno ir Apylinkės Lietuvaitės Įsitėmykit!

Kas nežino, kad kiekviena panelė ir ponia nori buti graži ir kuopuikiausiai išrodyti. Ir štai teko man sužinoti, kad SLA. darbuotojo ir Apšvietos Komisijos nario Pr. Bajoro žmona — ponia Jieva Bajorienė kovo 19 d. atidarė pagražinimo įstaigą, po vardu „Eva's Beauty Salon", kurioje patarnaujama moterims visokiais pagražinimo reikalais, pradedant plaukų sutaisymu ir apkirpimu ir baigiant net atjaunėjimo pagražinimu. Sako, jau lygiai kelios lietuvaitės džiaugiasi atsilankę šion pagražinimo įstaigon, nes dabar jos yra šimtu nuošimčiu gražesnės negu pirmiau buvo. Ši įtaiga randasi po numeriu 1123 Washington Ave., arti Prospect Parko. Lietuvaitėms patartina šią vietą atlankyti, nes tai, rodos, pirmutinė ir gražiausia šios rušies lietuvės įstaiga. Iš Williamsburgo geriausia važiuoti Franklin Ave. ir Lorimer St. karais; išlipti ant Washington Ave.

Reporteris.

Gaisre žuvo 5 Ypatos.

Pereito sekmadienio anksti ryte kilo gaisras penkių aukštų gyvenamuose namuose po No. 320 East 47-th St., New Yorke, kuriame žuvo 5 ypatos ir 4 sužeistos — apdegę nugabenta ligoninėn. Vos pradėjus šį gaisrą gesinti ir gelbėti žmones, kilo gaisras ir kitoje vietoje gyvenamuose namuose East 51-st St. Taipgi šeštadienio ryte, kovo 21 d., kilo keli gasrai toje apylinkėje ir todel yra manoma, kad šių gaisrę priežastimi yra padegimas kokio nors pyromaniako arba sužinaus padegėjo. Policija suėmė 4 nužvelgtinas ypatas.

Sugrįžo iš Lietuvos SLA. Darbuotojas.

Kovo 21 d. atsilankė „Tėvynės" Redakcijon p. P. B. Balčikonis iš Binghamton, N. Y., kuris kovo 20 d., laivu „Berangaria" sugrįžo iš Lietuvos Gerb. Balčikonis yra žymus SLA. darbuotojas ir buvęs pereitam SLA. Seime delegatu nuo 50 kuopos ir pereitą vasarą išvyko į Lietuvą aplankyti savo giminių. Paviešėjęs Lietuvoje arti metus laiko dabar sugrįžo atgal į Ameriką. Su juo kartu atvažiavo ir kitas jaunas vaikinas — p. Jonas Činikas, kuris gimęs Amerikoje, taciau mažas išvežtas Lietuvon ir tenai užaugęs, todel ir anglų kalbos jau nebemoka. Paviešėję kelias dienas New Yorke abu išvažiavo į Binghamton, N. Y. Jaunuolis p. Činikas pasižadėjo tuojaus prisirašyti prie SLA.

Atsilankė Redakcijon Inž. Dekeris-Andriušaitis.

Kovo 21 d. atsilankė „Tėvynės" Redakcijon inž. Juozas Dekeris-Andriušaitis, kuris nesenai sugrįžęs iš Lietuvos ir dabar apsigyvenęs New Yorke. Kadangi p. Dekeris-Andriušaitis išgyveno Lietuvoje ilgesnį laiką ir turėjo progos su Britų misija aplankyti visą Lietuvą, tad labai gerai apsipažinęs su Lietuvos gyvenimu ir daug įdomių dalykų apie Lietuvą papasakoja. Ypač jis giria Lietuvos liaudį ir Lietuvos mokyklas — gimnazijas. Jo nuomone, Amerikos lietuviai neina tuo keliu, kuriuo turėtų eiti, kad pagelbėjus Lietuvos valstybei atsistoti ant tvirtesnių kojų ir taipgi gelbėjus Lietuvos žmonėms susikurti šviesesnį ir laisvesnį gyvenimą.

SLA. 126 Kuopos Susirinkimas.

Svarbus susirinkimas SLA. 126 kuopos įvyks balandžio 3 d., 1925 m., 8 val. vakare, SLA. Raštinėje, 307 W. 30-th St., New York City. Visi kuopos nariai yra kviečiami skaitlingai atsilankyti į šį susirinkimą, nes yra svarbių reikalų aptarimui — svarbiausiai tai Antro Auksinio Konkurso reikalas. Neatsilankiusieji nariai į šį susirinkimą gali buti nubausti sulig SLA. įstatymų nurodymo. Todel visi nepamirškite šio svarbaus susirinkimo ir kiekvienas atsiveskite nors po vieną naują narį prirašyti prie SLA. 126 kuopos.

M. Draugeliutė — sekr.

SLA. 83 kuopos Susirinkimas.

SLA. 83 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks balandžio 2 d., 8 val. vakare, 319 Grand St. svetainėj, Brooklyn, N. Y. Visi nariai kviečiami atsilankyti, o ypač tie, kuriems reikia užsimokėti mėnesinius mokesčius. Taipgi atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 83 kuopos.

M. Purvėnas — sekr.

Kuopu Susirinkimai

Wilkes Barre, Pa. SLA. 35 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks 5 d. balandžio, 2 val. po pietų, A. Pateliuno svetainėj, 53 Bank St. Visi draugai yra kviečiami skaitlingai dalyvauti šiame susirinkime, nes turime svarbių reikalų apsvarstymui. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 35 kp.

C. S. Kasparas — sekr.

Woodlawn, Pa. SLA. 247 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks balandžio 5 d., 6:30 val. vakare, A. Beniulio name, 1230 Sheffield St. Visi nariai ir narės kviečiami atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti, o ypatingai apie Auksinį Konkursą. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 247 kuopos.

J. Plečkaitis — sekr.

Sebastopol, Pa. SLA. 203 kuopos bertaininis susirinkimas įvyks 5 d. balandžio, paprastoj svetainėj. Malonėkite visi draugai ir draugės atsilankyti į šį susirinkimą ir užsimokėti užvilktas mokestis. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 203 kuopos.

J. Galinskas — sekr.

Buffalo, N. Y. SLA. 304 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks balandžio 5 d., 1 val. po pietų, 237 Sycomore St. Malonėkite visi nariai ir narės skaitlingai susirinkti ir užsimokėti mėnesinius mokesčius. Turime ir kitų svarbių reikalų apsvarstyti. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 304 kuopos.

J. K. Miliauskas — sekr.

Lorain, Ohio. SLA. 62 kp. susirinkimas įvyks 5 d. balandžio, 2 val. po pietų, 332 W. 14-th St., N. S., Polish Hall. Kviečiami visi nariai pributi į šį susirinkimą ir užsimokėti mokesčius. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 62 kuopos.

R. M. Navickas — sekr.

LINKSMAS PAVASARIS IR ŠVENTOS VELYKOS JAU ARTINAS.

Dar kaip tik laikas pasiųsti savo giminėms keletą dolerių. The Pennsylvania Exchange Bankas (buvęs Baltic States Bankas), vienintėlis lietuvių bankas rytuose, specialiai siunčia pinigus į Lietuvą litais ar doleriais, paprastu budu ar kablegramu. Už kablegramu persiunčiamas perlaidas reikia primokėti tik 75 centai ekstra už kožną perlaidą, nežiurint ar didelė suma ar maža.

Siųskit per musų banką, kur geras patarnavimas ir pinigų persiuntimas yra užtikrintas, nes bankas už tai atsako savo kapitalu, kuris jau siekia suvirš dviejų milionų dolerių.

MUSŲ KURSAS.

Prie šito kurso jokių primokėjimų nereikia.

50 Litų $ 5.50	300 Litų $31.25	600 Litų $62.00
100 Litų 10.75	400 Litų 41.50	700 Litų 72.25
200 Litų 21.00	500 Litų 51.75	800 Litų 82.50
900 Litų — $92.75	1,000 Litų — $103.00.	

Taip pat siunčiam pinigus į visas pasaulio dalis ir parduodam laivakortes ant visų linijų į Lietuvą ir iš Lietuvos, ir prigelbstime keleiviams kas tik reikalinga kelionei. Kad ir trupučiuką iš kelio, bet apsimoka pas mus kreiptis.

Bankas atdaras kasdien nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakare Subatomis nuo 9 iki 7 val. vakare.

THE PENNSYLVANIA EXCHANGE BANK, 294 8-th Avenue, New York, N. Y.

ODINĖS LIGOS

yra tankiai nepakiančiamas; gali buti pergalėti vartojant

SEVERA'S ESKO

Antiseptiškas mostis.

Sutaisytas prašalinimui niežėjimo ir kitu odos irritacijas.

Kaina 50 centai.

Pirmiausiai kreipkis į aptieką.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

NAUJAS IŠRADIMAS

DEKSNIO GALINGA MOSTIS

Gydo, Reumatizma, Ranku, Koju, Nugaros skaudejima, Šalti, Ranku, Koju, tirpima. Dusuli, Galvos skaudejima, ir teip visokius skaudejimus (tik ne ronas).

Tukstančiai žmoniu yra išsigyde o milijonai dar nežino apie tai.

Deksnio Galinga Mostis yra tiek verta aukso, kiek ji pati sveria sulig naudos gydymo.

Kaina 75 centai, $1.50 ir $3.00, ir 10 centu extra už persiuntima.

Klauskite pas aptiekorius teip DEKEN'S NEW DISCOVERY OINTMENT.

Deksnis Ointment Co. 518 MAIN ST. BOX 352 HARTFORD, CONN. U. S. A.

Lai PAIN-EXPELLERIS Praveja Skausmus! Trinkite greitai taip, kad šis stebėtinas linimentas persisunktų per odą į pat tą vietą, iš kur paeina nesmagumai. Pain-Expelleris palengvina kraujo sukepimą ir atsteigia normalį kraujo tekėjimą gislomis. 35c ir 70c vaistinėse. Tėmykite, kad butų Inkaro vaizbaženklis ant pakelio.

F. AD. RICHTER & CO. Berry & South 5th Sts. Brooklyn, N. Y.

BIZNIERIAI GARSINKITĖS

SKAUSMAI! KUR?

Del Ramatiško Gėlimo: Pridėkit ŽMIJEČNIKO ant skaudančios vietos ir apturėsit stebuklingą pasekmę.

Del Nerviško Galvos Skaudėjimo ir Neuralgijos Skausmų Galvą: Pripilkit biskį ŽMIJEČNIKO ant delno rankos ir su kvapu įtraukit per nosį tą garą. Teipat skaudančias vietas gerai išbraukykit su Žmiječniku.

Del Skausmų į Šonus, Krutinėj, Pečiuose paeinančių nuo sunkaus darbo arba kėlimo, arba nuo šalčio, keli išbraukymai ŽMIJEČNIKO visą skausmą prašalins.

Del pailsintų, skausmo ir gėlimo muskulų arba gyslų gerai išibraukykit skaudančias vietas eidamas gult. O ant rytojaus reikalautos pasekmės bus apturėta.

ŽMIJEČNIKO SUDĖTINIAI yra geriausi Kemikalai nuo apsaugojimo ant svieto del apsaugojimo savęs nuo užsikrėtimo paeinančių nuo įpiovimų ir įdrėskimų.

Vartotas per visuomenę per 30 metų suvirš. Nejokis Bandymas — Pripažintas braukylas (Linimentas) per visą svietą.

Prekės 35c., 65c. ir $1.25.

Rašykit del musų knygutės apie gyduoles ir kaip jas vartot.

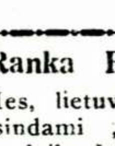

ALBERT G. GROBLEWSKI & CO., Dept. T, Plymouth, Pa

Ranka Ranką Mazgoja.

Mes, lietuviai cigarų išdirbėjai, garsindami „Tėvynėje" paremiame laikraštį, todel laikraščio skaitytojai lietuviai darbininkai, kurie rukot, vietoje kažin keno cigarus, kurie nieko gero nedaro, o gal lietuvių priešus šelpiate, tad labai išmintingai darysite, kad tik Naujokų Brolių išdirbtus cigarus rukysite, kadangi ir cigarai labai geri, sumaniai padaryti iš geriausio tabako, gražiai dega, malonųs rukyti ir dumas puikiai kvepia. Draugai „Tėvynės", kurie dar tų cigarų nežinot, tad visur lietuviškose užeigose, Restoracijose, Kliubuose ir štoreliuose reikalaukite ir rukykite visur

JONO—JOHN'S CIGAR

arba Petro Naujoko po 10 centų cigarą, o rukant džiaugsitės, kad rukai puikų cigarą ir po vardu Vytauto (Ekstra po 15c.). Tėmyk vardą ir paveikslą ant bakso. Juos visi myli.

Imant baksais atseina daug pigiau. Cigarus išsiunčiame visur Amerikoje per paštą į kitus miestus privatiškai ir biznieriams. Adresas:

NAUJOKŲ CIGARŲ FACTORY, 267 DIVISION AVE., (near Rodney St.), BROOKLYN, N. Y.

Verta paremt brolius lietuvius: jų cigarai labai geri. Agentai visuose miestuose gali užsidirbti ekstra pinigų ir paremt lietuvišką išdirbystę. Lai gyvuoja Lietuvių Fabrikas!

Puikųs plaukai turėtų buti kiekvienos moteries pasididžiavimo turtu, bet pleiskanos ir naikinimo darbas eina ranka rankon.

Ruffles

yra pleiskanų mirtinuoju priešu. Prižiurėkit gerai savo plaukus ir galvos odą pirm, negu tie paslaptingi parazitai pakirs plaukų šaknis, apdengs jusų galvos odą nešvariomis baltomis lupynomis, kas bus priežastimi jusų plaukų slinkimo. Pirkite bonką Ruffles už 65c pas savo vaistininką šiandien, arba 75c tiesiog per paštą iš laboratorijos.

F. AD. RICHTER & CO. Berry & South 5th Sts. Brooklyn, N. Y.

PARANKIAUSIAS KELIAS į LIETUVA

BALTIJOS AMERIKOS LINIJA

Sekanti išplaukimai iš New York:

S. S. ESTONIA .... Balandžio 7

S. S. LITUANIA ... Balandžio 28

Į Klaipėdą visu keliu vandeniu 3-čia kliasa $107; 2-ra $132.50

Į Klaipėdą ir atgal — $181

Užčėdysit $44.50 apsimokant abi pusi

Visada atsiminkit, kad B. A. L. nuveža jumis didžiuoju laivu tiesiog į Baltijos Jurių Portą (visai netoli Klaipėdos), iš kur be kliučių, vargo ir laukimo toliau gražiu laivu keliausit ir į pusparį Klaipėdon atvyksit.

Kreipkitės:

BALTIC AMERICA LINE. 9 Broadway, New York. ar prie savo agentų.

PARSIDUODA

labai gera apylinkė delei namų įnamių užlaikymui, nes netolimais yra aštuonios kasyklos ir trisdešimt dirbtuvių, Washington, Pennsylvania mieste. Tai yra labai puiki vieta kur jusų vaikai gali dirbti arba eiti į mokyklą ir yra proga padaryti pinigų. Del informacijų rašykite į: WASHINGTON HOME AND LAND CO., 107 S. Main St., Washington, Pa.

Paieškojimas

Aš Antanas Sarpalius, paieškau savo žmonos, kuri pabėgo nuo manęs 3 mėnesiai atgal. Paėmė su savim vaiką vienų metų ir mergaitę 12 metų; vaiko vardas Viktoras, o mergaitės Elena; moters vardas Ona. Ji yra pilno veido, šviesių plaukų, vidutinio ugio. Labai gera proga tam, kuris praneš kur ji randasi, nes gaus dovaną $25.00. Pranešdami į dėkit savo adresą.

A. SARPALIUS, Box 342, COAL CENTRE, PA.

S. BARZDAITIS

Lietuvis namų budavotojas.

536 South Canal St., R. F. D. 2, Newton Falls, Ohio.

ITALIŠKOS ARMONIKOS.

Mes padarome ir importuojame visokių pirmos kliasos rankų-darbo ITALIŠKŲ ARMONIKŲ geriausių visame pasaulje.

Garantuojame ant dešimts metų. Mūsų kainos yra žemesnės, negu bile dirbtuvės. Pirkėjams instrukcijos ant armonikos suteikiama veltui. Reikalaukite kataloge — prisiųsime DYKAI

RUATTA SERENELLI & CO. 817 Blue Island Ave., Dept. 107. Chicago. Ill

NGL NORTH GERMAN LLOYD

LAIVAKORTES Į ABI PUSI NUPIGINTOS

Į Lietuvą Per Bremen'ą

Trečia kliasa tiktai kajutos.

Nepiliečiai grįžtanti bėgy 12 mėnesių prieplaukoje neturės jokių kėblumų

32 Broadway, New York, arba bile vietos agente

SLA. PILDOMOSIOS TARYBOS IR KOMISIJU ADRESAI.

Pildomoji Taryba:

Prezidentas — St. Gegužis, Mahanoy City, Pa.

Vice-Prez. — V. Kamarauskas, 177 Slocum St., Edwardsville, Pa.

Sekretorė — P. Jurgeliutė, 307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Iždininkas — T. Paukštis, 13 Mill St., Pittston, Pa.

Iždo Glob. — J. M. Danielius, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Iždo Glob. — M. A. Raginskas, Box 144, Plymouth, Pa.

Dr.-Kvot. — Dr. E. G. Klimas, 2538 E. Allegheny Ave., Philadelphia, Pa.

Kontrolės Komisija:

J. W. Liutas, 45 Broadway, c/o U. S. Lines, New York, N. Y.

B. Saloveičikas, 121 Farmington Ave., New Britain, Conn.

K. Strumskis, 9729 — 107-th St., Richmond Hill, N. Y.

Apšvietos Komisija:

Pr. Bajoras, 417 E. 25-th St., Brooklyn, N. Y.

Dr. A. Montvidas, 25 E. Washington St., Chicago, Ill.

J. O. Širvydas, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Įstatų Komisija:

K. Jurgelionis, 3335 So. Halsted St., Chicago, Ill.

K. Gugis, 3323 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Z. Puišiutė-Šalnienė, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Finansų Komisija:

J. S. Lopatto, Coal Exchange Bldg., Wilkes Barre, Pa.

A. F. Bredickas, Shenandoah Trust Co., Shenandoah, Pa.

A. Mikalauskas, 125 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Sveikatos Komisija:

Dr. I. B. Bronušas, 3037 O'Donnell St., Baltimore, Md.

Dr. S. Biežis, 3114 W. 42-nd St., Chicago, Ill.

Dr. A. J. Karalius, 3303 S. Morgan St., Chicago, Ill.

Labdarybės Komisija:

P. Jurgeliutė, 307 W. 30-th St., New York, N. Y.

M. Baldauskiutė, 60 Third St., Wyoming, Pa.

P. Balickienė, 1804 W. 64-th St., Chicago, Ill.

Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komisija:

F. Živatas, 1823 N. Main St., Scranton, Pa.

J. M. Buchinskas, 76 Glenwood Ave., Binghamton, N. Y.

S. Bakanas, 149 Moultrie St., Pittsburgh, Pa.

VISI SLA. NARIAI IR NARĖS REMKITE TUOS BIZNIERIUS KURIE GARSINASI „TĖVYNĖJE"